

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun.
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
inserate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Anglija pred odločilnim bojem

Anglija in z njo ves imperij pričena se-
daj boj, ki bo odločal o njegovi usodi.

Anglija je sicer močna na morju, toda
suhozemske vojske je ob pričetku vojske ime-
la zelo malo in še ta je bila le malo izvežbana.
Seveda bi Anglija mogla s splošno mobiliza-
cijo spraviti pod orožje milijonsko armado.
Toda mislila je, da bo odločilni trenutek v
sedanji vojski prišel šele čez nekaj let. Do
takrat pa je upala, da bo imela pod orožjem
toliko čet, kolikor bi jih bilo treba za njeno
zmago. Toda dogodki so se vse drugače raz-
vijali, kakor pa so mislili v Parizu in v Lon-
donu. Vendar je treba priznati, da je angleško
vrhovno poveljstvo v trenutku, ko se je pri-
čela odločilna bitka na zapadu, vrglo v boj
skoraj vse čete, s katerimi je moglo razpolaga-
ti. Britanske divizije so bile takoj poslale
v Belgijo, kjer so dobile svoj ognjeni krst.

Od 10. maja, ko se je začela nemška
ofenziva, pa do dne, ko se je zavezniška voj-
ska vkrkala v Dunkerque, je jasno, da je
prišlo kljub enotnemu poveljstvu do hudih
nasprotstev med Angleži in Francuzi. Chur-
chill je sicer prvi lord admiraltete, razume
pa vseeno nekaj o strateških problemih, s
katerimi mora računati suhozemska vojska.
Churchill ima tudi izkušnje iz zadnje vojske,
razen tega pa ima okrog sebe tudi vojaške
strokovnjake. In Churchill, ko je govoril pred
spodnjo zbornico, ni prikrival svojega mne-
nja, da je francosko vrhovno poveljstvo na-
pravilo napake pri vodstvu bitke v Flandriji.

Potem, ko je bila predrt francoska fron-
ta pri Sedan in na reki Meuse, je Churchill,
ki malo verjame na čudeže na vojaškem pod-
ročju, bil takoj mnenja, da je zavezniška bitka
za Belgijo izgubljena in je zahteval, da se
zavezniške čete takoj umaknejo iz Belgije. V
tem pogledu je prišel v navzkrižje z vrhovnim
francoskim poveljstvom, ki je čakalo še nekaj
dni, praden je ukazalo umik. Po angleškem
mnenju je ta zamuda bila vzrok, da so nem-
ške čete mogle presekati vse zveze med za-
vezniško armado v Flandriji in med glavno
francosko armado, ki je bila potisnjena na
Sommo. Flandrijska armada se je morala po-
tem v najbolj neugodnih razmerah prebiti do
morja in se rešiti čez Kanal.

Ta nesoglasja, ki jih danes posebno v
Angliji priznavajo, so precej vplivala na An-
gleže in krepila vsaj v enem delu prepričanje,
da Anglija s svojimi četami na kontinentu le
slabo brani angleško stvar. Britanske čete, ki
so se v Dunkerque vkrcale za Anglijo, so
bile skoraj še enkrat tako številne kakor fran-
coske čete, ki so se rešile iz flanderskega
pekla. V bitki na Sommi, kjer se je odločala
usoda Francije, so Angleži imeli le tri divizije
v bojni črti. Pozneje so na nujne prošnje
Weyganda poslali še nekaj divizij v obrambo
spodnje Seine. Toda to položaja ni moglo
spremeniti in angleški vodilni krogi so že
tedaj smatrali, da je bitka za Francijo za za-
veznike izgubljena. Sedaj prihajajo očitki od
ene in druge strani. Toda dejstvo je, da je
francoska armada morala skoraj čisto sama
nositi silno težo druge nemške ofenzive, da
ni bilo prave pomoči iz Anglije in da tudi ri
bilo časa čakati na zelo počasno ameriško
pomoč. Ti dramatični tedni v juniju so raz-
krili strašno nepripravljenost Angležev in
nemožnost vojskovanja v dvojje pod takimi
pogoji.

Danes je Anglija sama nasproti dvema
sovražnikoma, od katerih je eden še popol-
noma svež in spočit. Toda tudi Anglija še ni
veliko trpela, tudi ona ima še vse sile in upa-
nje, da jo bodo njeni dominioni gotovo pod-
prli in da ji bo tudi Amerika z vojnim ma-
terialom priskočila na pomoč. Ko beremo
govore angleških državnikov, dobivamo vtis,
da se Angleži sedaj zavedajo, da gre za nji-
hovo kožo. Edina neznanka je vloga njenega
brodovja, ki jo bo v tej brambi igralo, če bo
sploh igralo kakšno vlogo. Gotovo bo Anglija
izpostavljena strašnim napadom nemškega le-
talstva, ki je po Churchillovi izjavi številčno
še vedno močnejše kakor angleško. Toda An-
glija vseeno upa, da se bo mogla ubraniti
nemškemu napadu z ozirom na težave, ki jih
za Nemce predstavlja izkrcanje čet na angleš-
ko obalo.

Naj bo kakor hoče, Anglija je odločena
bojevati odločilno bitko za sebe in za svoj
imperij. Na razpolago ima kake tri milijone
vojakov, od katerih bo več kot milijon že do-
bro izvežbanih; razpolaga z letalstvom, čigar
visoka vrednost je izven dvoma, in ima konč-
no na razpolago vojno brodovje, ki je mo-
gočno in ki je pripravljeno se boriti do zad-
njega za domovino. To so močni činitelji v
rokah Angležev, h katerim je treba pristeti
še pomoč dominijonov in ameriško pomoč, ki
bo tem večja in tem hitrejša, čim bolj se bo
anglosaški svet zavedel, da gre za usodo nje-
govega gospostva.

Francoski pooblaščenči so se vrnili v Bordeaux

Pogoji premirja dosedaj še niso bili objavljeni
Globoka žalost v vsej Franciji

Francoski general Huntzinger, ki je vodil po-
gajanja za premirje z Nemčijo.

Rim, 25. junija. AA. Stefani: O včerajšnjem
podpisovanju premirja med kr. Italijo in francosko
republiko so se zvedele naslednje podrobnosti:

Ko so francoski zastopniki dobili iz Bor-
deauxa nalog, naj sprejmejo pogoje za premirje,
ki jih je stavila Italija, so prišli ob 15.45 v vilo
>Ineisa, kjer so jih sprejeli maršal Badoglio in
ostali italijanski pooblaščenči. Začelo se je takoj
končno urejanje besedila pogodbe in priloženih li-
stin, kar je zahtevalo nekaj časa. Razen tega je bil
uradno določen čas za podpis premirja, da bi ga
bilo možno sporočiti vladni nemškega rajha, ki bi
se potem v duhu nemško-italijanskega sporazuma
mogla po tem času ravnanja in določiti trenutek,
ko se bodo ustavile sovražnosti na francoskem bo-
jišču. O tem sta bila takoj obveščena duce in zu-
nanji minister grof Ciano.

Nato je francosko zastopstvo stopilo v telefon-
sko zvezo z vlado v Bordeauxu in jo obvestilo, da
stvar stoji tik pred podpisom pogodbe o premirju.
Premirje je bilo podpisano v prillitni dvorani vile
>Ineisa. Točno ob 19.15 se je prvi podpisal na
pogodbo maršal Badoglio, za njim pa general
Huntzinger v imenu Francije.

Podpisana sta bila dva izvoda pogodbe, sestav-
ljena oba v italijanski. Podpisani izvodi so bili
nato zamenjani. Čim je bilo podpisovanje pogodbe
o premirju končano, je zun. minister grof Ciano
obvestil o tem telefonično voditelja rajha. Istočas-
no je italijanska vlada radiotelegrafsko obvestila
francosko vlado, da je bilo ob 19.35 končano po-
pisovanje pogodbe o premirju, da je bil ta čas
podpisa uradno sporočen nemški vladi ter da bo z
ozirom na to veljal za določitev trenutka, ko se
bodo ustavile sovražnosti.

Ko je bilo to delo končano, so se general
Huntzinger in ostali francoski zastopniki poslovili
od maršala Badoglia in drugih italijanskih poobla-
ščencev, ti pa so jih pospremili do njihovega sta-
novanja. Danes, 25. junija, francoski pooblaščenči
odhajajo v Francijo.

Prvi dan premirja v Franciji

Dan narodne žalosti

Spominske slovesnosti za padlimi žrtvami svetovne in sedanje vojne

Govor notranjega ministra

Bordeaux, 25. junija. Minister za notranje
zadeve Pomaret je imel ob 6.20 in 7.30 po radiu
tale govore:

Današnji dan, 25. junija, je dan premirja.
To je dan narodne žalosti in izraza spoštovanja
našim vojakom, ki so se tako junaško borili.
Danes naj se Francija tiho prepusti svoji bo-
lečini, v kateri nastaja novo upanje. Maršal
Petain bo prav tako spregovoril francoskemu
narodu. Današnji dan zahteva od francoskega
naroda tole:

Vse kavarnе, vsa kinogledališča in sploh
vsa zabavišča bodo zaprta. Prav tako vse trgo-
vine, razen onih, v katerih se prodaja živež.
Vojaki bodo ostali v vojašnicah ali na krajih,
kjer imajo službo. Vse zastave bodo spuščene
na pol droga. Ob 11 bodo prirejene svečanosti
izražanja spoštovanja padlim vojakom. Minuta
molka bo izrazila spoštovanje vsem onim, ki so
v minuli in sedanji vojni dali svoje življenje
za domovino. Danes bo po francoskem radiu
odmevala samo ena pesem: Marseljeza. Nato bo
govoril maršal Petain.

Danes, 25. junija, se začne novo življenje
za Francijo. Naj bo vsak vojak in vsak me-
ščan na svojem mestu. Danes se ponovno vra-
čamo k delu in glavna skrb vlade je, da vsa-
kemu posamezniku zagotovimo delo. Obrnimo črno
stran knjige naše zgodovine in pojdemo po novi
poti! Ranjena domovina zahteva nov red. Mar-
šal Petain se je žrtvoval za Francijo in nje-
gova ustavna vlada je sklenila nadaljevati svo-
je delo za dobrobit in rešitev države, ki bo
živela dalje vedrega čela in svobodna.

Rim, 25. junija. AA. Stefani: Francoski zastop-
niki bodo zapustili italijansko prestolnico danes
med 13 in 13.30. Vračajo se v Bordeaux z letalom.

Včeraj sta prispeli na rimsko letališče dve
francoski letali, s katerima naj bi se odpeljali
francoski zastopniki. Ob slovesu, kakor že tudi
prej pri sprejemu, bo francoske zastopnike pozdra-
vilo nekaj italijanskih častnikov iz voj. ministrstva
in nekaj višjih uradnikov iz zun. ministrstva na
čelu s šefom protokola.

Komisija za izvajanje premirja

Berlin, 25. jun. AA. Reuter: Na osnovi skle-
njenega premirja se bo sestala nemško-francoska
komisija za premirje. Zasedala bo v Wiesbadenu.
Na čelu nemške delegacije se nahaja general Stulp-
nagel. Francoska vlada je pozvana, naj odredi čla-
ne francoske delegacije. Komisija bo skrbela za
izvajanje sklepov in določb podpisanega premirja.

Italijanska ofenziva ob podpisu premirja

Rim, 25. jun. AA. Posebni dopisnik agencije
Stefani poroča z zapadnega bojišča, da je podpis
italijansko-francoskega premirja zadel italijanske
čete vprav v trenutku, ko so razvijale ofenzivo, ki
se je začela 21. t. m., in v toku katere so italijanske
čete po zelo ogorčeni borbi na 100 km širokem bo-
jišču prodrle na sovražnikovo ozemlje.

Treba je pripomniti, da so italijanske čete na
alpskem bojišču od začetka vojne izvajale defen-
zivno strategijo. Toda to taktiko so pozneje opu-
stile ter so prešle v odločno in hitro ofenzivo. Prav
tako je treba naglasiti, da so italijanske čete imele
pred seboj strahovito bojno črto, ki je zaradi nar-
avnega položaja in obrambnih utrd predstavljala
eno najtrnjejših bojnih črt na svetu. Toda ita-
lijanski vojaki so znali obvladati položaje, za katere
so smatrali, da so nezavzeti.

Treba je naglasiti tudi sposobnost italijanskih
vojakov, ker se z mehaniziranimi sredstvi na takem
bojišču ni moglo mnogo doseči. Potrebno je ome-
niti tudi to, da so italijanski vojaki obvladali ne
samo skoraj nezavzete postojanke, temveč tudi to,
da so se ogorčeno upirali sovražniku, vremenu in
drugim težavam na alpskih višinah, kjer že več dni
sneži. Armada v Alpah si je priborila lovoričke ter
se ji je po srditem bombardiranju odseka pri Sv.
Bernhardu posrečilo prodrati v francoske doline
ob vsem severnem bojišču.

Južni armadi se je na treh krajih posrečilo
s svojimi oddelki prekorčiti Blaser ter nadaljevati
prodiranje ob poti ob morski obali. Zmagonosne
operacije vseh teh čet je vodil Nj. kr. V. princ
Piemontski, poveljnik zapadne skupine armad. Bor-
be so bile prekinjene točno ob 1.35. Ze v teku ve-
čera je bilo izdano povelje, da se ritim streljanja
ublaži. Italijanske čete so ohranile sedaj položaje,
ki so jih junaško zavzele, ter čakajo nadaljnjih
navodil.

in francosko-italijanskega premirja. Vsi ti po-
goji gredo za tem, da se Francija in francoski
narod z okovanimi nogami in rokami predstavi
sovražniku. Toda dasi je ta kapitulacija napi-
sana na kosu papirja, je vendar med nami
mного mož, žena, mladeničev in otrok, ki te
kapitulacije ne bomo sprejeli.

Francija ve, da je zaslužila nekaj boljšega
kot suženjstvo, ki ga je sprejela vlada v Bor-
deauxu. Volja, da se nadaljuje vojna, se je po-
javila že v mnogih francoskih čezmorskih oze-
mljih. Francija ve in čuti, da so njeni zavez-
niki bolj kot kdaj odločeni boriti se in zmagati.
Francija mora v tem videti ideal in upanje.
Plamen francoskega odpora mora zagoreti in
zasijati. Nekega dne, jaz vam to obljubljam,
bodo naše zavezniške sile in one najboljše iz
francoske vojske, motorizirana armada, kopna,
pomorska in zračna vojska, vrnila svetu svo-
bodo in naši državi njeno veličino. Imam raz-
loge verovati, da se francoska mornarica ne bo
predala sovražniku.

Dan ustanovitve francoskega nacionalnega
odбора zavis od prihoda gotovih važnih ose-
bnosti, ki so že na poti iz Francije v Anglijo.

General de Gaulle je nato izjavil, da ne ve,
kje se sedaj nahaja Reynaud, da pa iskreno
upa, da bo Reynaud prispel v Anglijo, kjer bo
gotovo postal član narodnega odбора. Izrazil je
prepričanje, da bo francosko kolonialno cesar-
stvo nadaljevalo borbo.

De Gaulle je dejal, da je v brzjavni zvezi
z generalnim rezidentom Maroka ter s povelj-
nikom francoskih čet v Siriji generalom Mittel-
hauserjem kakor tudi poveljnikom francoskih
čet v Indokini, generalom Catovom. Mislim, je

Francoski poslanik Noel, član francoskega od-
poslanstva pri pogajanjih z Nemčijo

izjavil general de Gaulle, da bo francoski na-
rodni odbor, ako se bo odpor francoskega ko-
lonialnega imperija razvijal tako kot si to mi
želimo, rešil Francijo.

Kar se tiče odpora v sami Franciji, je ge-
neral de Gaulle dejal, da bo po prvem uspehu
mogoče organizirati neke vrste odpora na sa-
mem francoskem ozemlju. Če bo Anglija na-
padena, bo to po mojem mnenju dovolj, je de-
jal general de Gaulle, da se omogoči organi-
ziranje odpora nekje v Franciji.

Na vprašanje, ali bi mogel priti pred vojno
sodišče, je general de Gaulle izjavil, da v tem
oziru ni dobil nobenega obvestila od maršala
Petaina. Kakoli bi se zgodilo, je dejal general
de Gaulle, mi bomo nadaljevali borbo za zmago.

Ameriški Francozi ne priznavajo Petainove vlade

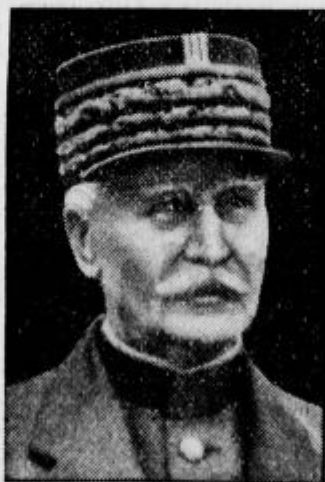
Newyork, 25. junija. t. Reuter: Skupina ugled-
nih Francozov v Ameriki je izdala glede sedanje
francoske vlade v Bordeauxu naslednjo izjavo:

Mi smatramo, da sedanja vlada na franco-
skem ozemlju, ki je zasedeno ali kontrolirano
po sovražniku, ni sposobna, da bi mogla pravil-
no in stalno zastopati interese Francije. Zahva-
ljujemo se angleški vladi, ki je pozvala fran-
coski narod, naj ostane v svobodnih državah in
od tam nadaljuje borbo do končne zmage, do
vzporeditve vseh francoskih pravic in vrnitve
zasedenih področij.

Angleški vojaki še zapuščajo Francijo

Madrid, 25. junija. AA. Stefani. Angleži so
zaprl ceste, ki vodi iz St. Jean de Luz v Bayonne,
da bi bilo na ta način čim manj ovirano vkrcavanje
ostankov britanskih in poljskih čet, ki so se borile
v Franciji, da jih prepeljejo v Anglijo. Večje šte-
vilo oddelkov britanske mornarice je na morju
pred St. Jean de Luzom in imajo nalogo, da izve-
dejo in zavarujejo vkrcavanje teh čet. Pri Angležih
se kaže velika nagaha, ki jo pripisujejo njihovem
strahu, da bi Nemci mogli prispeti v južno Francijo
preden bi bilo vkrcavanje končano.

Zemunska vremenska napoved: Polagoma
se bo oblačnost v vseh krajih povečala. Neko-
liko jasneje utegne biti na skrajnem jugu. Po-
nekod dež in nevihte z ohladitvijo

Francoski maršal Petain, predsednik sedanje
francoske vlade.

Govor generala de Gaullea

London, 25. junija. AA. Reuter: V svojem
govoru, ki ga je imel snoci po londonskem
radiu, je general de Gaulle med drugim dejal:
Nocoj želim samo povedati, ker mora to
nekdo povedati, da bolesta srčnata in groza
izpolnjuje srca vseh dobrih Francozov. Ni tre-
ba navajati raznih pogojev francosko-nemškega

Hessova zahvalna brzjojavka Hitlerju

Berlin, 25. junija. AA. DNB. Namestnik vodje Nemčije minister Rudolf Hess je poslal vodji Nemčije tole brzjojavko:

Vodji Nemčije in vrhovnemu poveljniku oborožene sile, glavni stan vodje rajha! Borbo mlade nacionalne socialistične armade proti Franciji ste kronali, vodja, z najslavnejšo zmago v zgodovini. Istočasno ste s tem dali smisel dolgoletni borbi nemških bojevnikov iz svetovne vojne. Vaša vera in vaša neustrašenost je pripeljala Nemčijo do nove veličine. V nepopisnem ponosu in globoki hvaležnosti je nemški narod zbran okoli vas in vaše oborožene sile v noči za časa ustavitve sovražnosti s Francijo. — Rudolf Hess.

Proglas kanclerja Hitlerja

Glavni stan vodje razha, 25. junija. AA. DNB. Vodja Nemčije je objavil tale proglas:

Septembra 1939 se je zaradi angleške in francoske vojne napovedi pojavila potreba, da se iz pokrajin ob zapadnem bojišču izseli nemško civilno prebivalstvo. Stotisoč rojakov je prizadela ta odredba. Sama evakuacija je bila izvedena po točno pripravljenem načrtu ter se je morala izvesti. Vendar je evakuacija povzročila težke trenutke. Vsi, ki so bili prizadeti, so vzorno izpolnili zahteve, ki jih je povzročila vojna. Sedaj je prišel čas vrnitve v rojstna mesta in vasi. Potrebne odredbe za izvršitev tega ukrepa bodo izdane v najkrajšem času.

Izvedbo prevoza za vrnitve bodo prevzela leta oblastva, ki so izvedla v septembru in oktobru minulega leta evakuacijo. V kolikor so mesta in vasi ob bojišču trpela škodo zaradi topniškega ognja, ali na drug način, se bo takoj izvršila njihova popravila. Kar se tiče škode, ki jo je povzročila pretrpeli za časa evakuacije, jim bo povrnjena. Člani stranke in državna oblastva bodo skrbela za to, da se nudi v najkrajšem času pomoč onim, ki se vrnejo.

Domneve o razlogih, zakaj je Francija sprejela premirje

Newyork, 25. junija. AA. DNB. Nek član francoske vlade, čigar imena ne omenjamo, je v ponedeljek naslovil preko ameriških dopisnikov v Bordeauxu poziv na USA. V tej izjavi, ki obsega sedem strani, stoji, da je odločitev Francije, da sklene mir s Nemčijo in Italijo, prišla čisto brez pritiska in svobodno.

Po sporočilu Associated Pressa se, v tej izjavi kritizira sedanje britansko zadržanje. Omenja, da je Churchill od svoje strani obljubljal, da bo razumel stvar, ko so Angleži prvič zvedeli, da mora Francija zaprositi za premirje. Angleži je spremenila svoje vedenje — pravi dalje omenjena izjava — delno tudi zaradi vpliva francoskega notranjega ministra Mandela. Angleži je zahtevala, da mora Francija pod vsemi okoliščinami nadaljevati vojno.

Član vlade, ki je dal izjavo, kritizira ministre, ki so pobežniki pred povzročeno Francoze, naj v interesu narodne sluge podpirajo vlado v Londonu. Francoska vlada prosi svoje ameriške prijatelje, naj razumejo neskončno žalost Francije. Franciji je žal, da se je pojavila krivična kritika od strani nekaterih članov britanske vlade, ki bi bili morali prej vprašati svojo vest. Predno je izbruhnila vojna, je Angleži obljubljal, da bo takoj v začetku vojne poselala v Francijo 26 divizij. V času, ko so bili v Franciji poklicani pod orožje že ljudje stari no 48 let, pa Angleži ni mobiliziral mladencev niti do 28 let. Meseca marca je odpotovala v Anglijo delegacija francoskih zastopnikov tiska, ki se je pričela, da Angleži ni pripravljena na vojno. Tik pred veliko nemško ofenzivo je imela Angleži dosti brezposelnih delavcev ter se je zanašala na svojo mornarico.

Zatem izjavo popisuje dramatično sejo francoske vlade dne 12. junija, ki bi se je moral udeležiti tudi angleški ministri predsednik Churchill. Po razgovoru s Reynaudom in Mandelom je Churchill dejal, da se mora vrniti v Anglijo in ga vsi ministri niti videli niso. Churchill je sporočil preko Reynauda, da bo Angleži razumela, če bo Francija morala skleniti premirje. V pričakovanju Rooseveltovega odgovora na francosko prošnjo za pomoč, je bila odločitev glede premirja odložena za 24 ur.

Nemški tisk:

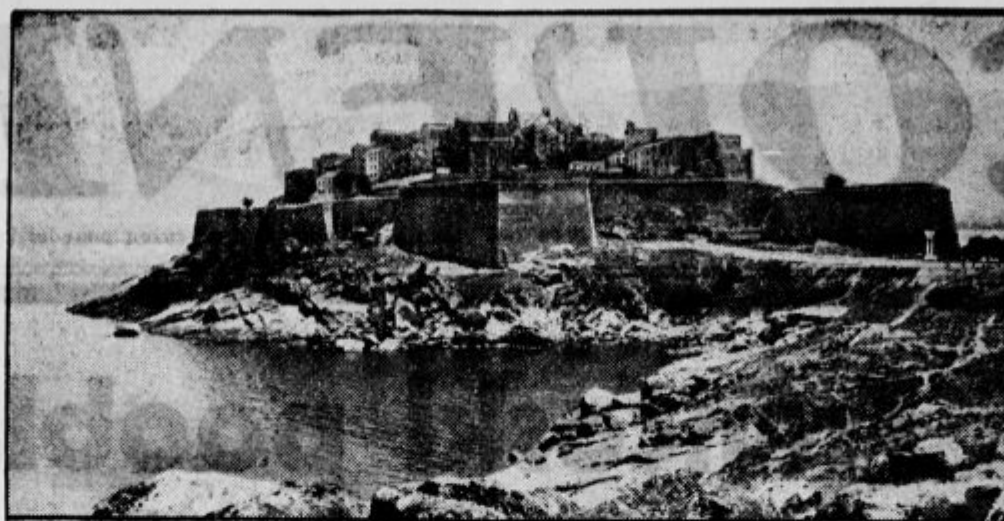
»Sedaj so zle sile premagane«

Berlin, 25. junija. AA. DNB. Današnji tisk posveča vso pozornost sklenitvi premirja med Italijo in Nemčijo na eni ter Francijo na drugi strani. Nemški listi soglasno ugotavljajo, da je borba na zapadu končana. Nemški listi objavljajo poročila iz glavnega stana vodje rajha o ustavitvi sovražnosti, proglas vodje rajha ter vse ostale vesti, ki se nanašajo na premirje na prvih straneh pod debelimi naslovi. Komentarji nemškega tiska izražajo soglasno hvaležnost nemškega naroda vodji Nemčije in nemški vojski, da je vojna v enem delu Evrope končana.

»Berliner Börsenzeitung« pravi med drugim: Od Severnega morja do Alp miruje orožje. Francija je morala nositi posledice vseh napak njenih politikov. Duh Clemenceauja in Focha je postal usoden za Francijo. Nemški narod je danes enoten ter se ta enotnost izraža povsod in v vsem, v notranji politiki, v zunanji politiki, v gospodarstvu in v vseh ostalih poljih. Nemški narod za bojiščem in nemški vojak na bojišču so eno telo. O tem edinstvu in tej moči naj razmišljajo tudi vsi drugi. Potem bodo razumeli razloge nemške zmage. Evropski narodi, pravi list, naj razumejo, da so zle sile premagane. Velika Britanija je večni nasprotnik evropskega življenjskega prostora.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« riše v kratkih potezih operacije od 10. maja do 24. junija. Posebno naglašajo njihov dinamizem ter pravi, da je bil nasprotnik navzlic junaškim obnašanju in močnemu odporu premagan in da je moral nazadnje položiti orožje. En nasprotnik je položil orožje, toda borba gre dalje proti Veliki Britaniji. Dejstvo je, da je vojna proti Franciji končana in da sledi sedaj odločilna borba proti Veliki Britaniji.

Rim, 25. junija. AA. DNB. Italijanski listi naglašajo, da je bilo premirje sklenjeno v trenutku, ko je bila italijanska ofenziva v Alpah, ki se je začela 21. junija, v polnem razvoju in da so itali-

Pristanišče Bastia na otoku Korziki.

Napad na Anglijo naj bi se začel dne 28. junija

Kancler Hitler bo istega dne govoril

Rim, 25. junija. b. Reuter. Italijanski in rimski diplomatski krogi pričakujejo, da bo v najkrajšem času Nemčija izvršila napovedani napad na Anglijo. Isti krogi smatrajo, da bo 28. junij kot dan obletnice versailleske pogodbe brzko kritičen dan za Anglijo, ker ni izključeno, da si bo Nemčija tedaj izbrala čas, da se maštuje za storjene ji krivice. Nemški državni kancler bo imel tega dne še enkrat velik govor, v katerem bo pozval Angleže k razumnosti in uvidevnosti.

Razumljivo je, da ves svet z največjo nestrpnostjo pričakuje Hitlerjev govor in zadnjo ponud-

bo Angliji pred novimi napadi, če Anglija ponujene roke ne bo sprejela.

Italijansko vojno poročilo

Nekje v Italiji, 25. junija. AA. Stefani. Uradno poročilo št. 14 vrhovnega poveljstva italijanske oborožene sile se glasi:

Ker je bila podpisana pogodba o premirju med Italijo in Francijo davi ob 1.35, so prenehale vse sovražnosti med Italijo in Francijo na evropski celini in v prekomorskih pokrajinah. Ena italijanska podmornica je potopila osemstočlonsko sovražno ladjo.

Sovražnik je izvedel letalski napad na Tripolitanijo. Pri tej priliki sovražnik ni zadel z bombami niti enega vojaškega objekta. V mestu Tripolisu so bombe padle na staro judovsko četrt in povzročile kakih 20 žrtev.

Sovražnik je izvedel tudi polet nad Cagliari. Sovražna letala so vrgla pri tem napadu 30 bomb, s katerimi pa niso povzročila nobene škode, le nekaj ljudi je bilo ranjenih. Italijanskim lovskim letalom se je posrečilo preprečiti poskus letalskega napada na Palermo. Lovci so sovražnika pogladi v beg.

Vojna proti Veliki Britaniji se nadaljuje in se bo nadaljevala vse do končne zmage.

Nemško vojno poročilo

Glavni stan voditelja rajha, 25. junija. AA. DNB. Vrhovno poveljstvo nemške oborožene sile poroča:

Po šestih tednih se je končala vojna v Franciji z zmago nemškega orožja, zmago, kakršna nima primere. Od danes ob 1.35 dalje vlada premirje.

Včeraj, zadnji dan bojev, so naše divizije prodrle ob obali Atlantskega oceana dalje, potem ko so zlomile sovražni odpor, do Royana (ob izlivu reke Gironde) in Angoulemea.

Na bojišču ob Renu je v Lorainu sovražnik izgubil še nekaj utrd. Na Vogezi se je vdala, kakor je bilo že posebej sporočeno, sovražna vojska, ki je štela 22.000 mož. Med njimi je tudi en armijski general, razen njega pa še trije divizijski.

Jugozahodno od Lyona sta zavzeta St. Etienne in Annonay.

V Savoiji se je našim četam ob sodelovanju planinskih lovcev posrečilo prodreti do višjih sovravnih postojank, ki so jih branitelji srdito držali.

Pri celi vrsti letalskih ogledniških poletov nad zahodno Francijo je bil izveden uspešen bombni napad na britansko prevozno pet do šeststočlonsko ladjo. Drugi ogledniški poleti so bili nad področjem okoli Severnega morja. V noči med 24. in 25. junijem so nemški bojni oddelki izvedli napad na srednjo Anglijo. Ena britanska letala je podnevi letelo nad letališčem Stavanger, naša lovka letala pa so ga sestrelila, preden je mogel pilot zagnati bombe.

Britanski letalci so preteklo noč nadaljevali s poleti nad severno in zahodno Nemčijo, niso pa naredili nobene škode vojaškim napravam. Protiletalski artileriji vojne mornarice se je posrečilo istega dne sestreliti od treh angleških letal dve.

Praga, 25. junija. AA. DNB. Vlada češkoslovenskega protektorata je zapovedala, da se morajo o priliki zmagoslavnega konca vojne v Franciji na vseh javnih poslopih razobesiti zastave.

Letalski boji med Anglijo in Nemčijo

Berlin, 25. junija. t. Stefani poroča, da so angleški bombniki bombardirali nemški mesti Duisburg in Bielefeldt. Bombe so povzročile številne požare in porušile več hiš. Angleška letala so metala bombe najtežjega kalibra.

London, 25. junija. Reuter. Parlamentarni tajnik ministrstva za informacije Nicolson je imel sredi po radiu govor, v katerem je dejal:

Usoda Alzacije

Švicarski »Vaterland« od 22. junija v svojih političnih beležkah posebno komentira zasedbo Alzacije po nemški armadi pa zavzete Belforta, ki leži na meji med Alzacijo in francosko provinco Doubs na istoimenski reki, ki tvori mejo med severozapadno Švico in Francijo, katera se, kakor vemo, pri Baslu stika z Nemško.

Ob tej priliki se švicarski list spominja tudi Strasbourga, ki je vedno bil območje borb med Francijo in Nemčijo, odkar je Ludvik XIV. razširil oblast Francije do Rena in naprej. Ko so Nemci mesto, ki je bilo popolnoma evakuirano, zavzeli, je doneč z visokega stolpa njene katedrale, ki je eden najlepših spomenikov gotične dobe, po radiofonu prastara pesem o Starbournu, v katerem je »pokopanih toliko junakov«. Alzacani, ki govorijo nemško, so bili svojčas pod vladno pruskega elementa vedno nezadovoljni, ker te dve miselnosti nista nikoli šli skupaj. Toda tudi pod Francijo — pravi »Vaterland« — kljub popolnemu sorodstvu svobodnomiselnega francoskega in alzaškega duha ni prenehala neka napetost, ki je

izvirala iz tega, da Francozi niso razumeli alzaškega avtonomizma, ki je tako star, kakor je njihova domovina.

Kako se bo odslej godilo našim dobrim alzaškim sosedom, se sprašuje »Vaterland«? Ni dvoma, sodijo Švicarji, da bo Nemčija Alzacijo zahtevala zase. Sodobna Nemčija stremi za tem, da si priključi ves tako imenovani Reichsland, to so dežele, ki so bile svojčas neposredno pod rajhom. Zato se tudi govori, da želi Nemčija Češko in Moravsko za stalno priključiti sebi kot »Reichsland«. Posebno pa se zanima švicarski list za trdnjavo mesto Belfort, kaj bo z njim. Svoj čas je bil habsburška posest, dokler v westfalskem miru 1548 ni prišel pod Francijo. V minuli svetovni vojski je nemški general Deimling, poveljnik armadnega zbora v Elzasu, pokazal z roko proti Belfortu na zapadu in dejal: »Tole luknjo med Vogezi in Juro moramo mi imeti.« Očividno Švicarje zelo skrbi, kdo bo v Belfortu, odkoder vodi pot v Švico, v bodoče gospodar.

Ta vojna se ne bo odločila na kopnem, temveč v sledečih si razdobjih na morju in v zraku. Oceani so že naši. Ni daleč dan, ko bomo razpolagali s premočjo v zraku. Naša sredstva so mnogo močnejša od sovražnikovih in naši piloti so mnogo boljše. Napočil bo dan zmage.

London, 25. junija. Reuter. Sporočilo letalskega ministrstva pravi:

Sovražna letala so letela v toku noči nad nekaterimi kraji Velike Britanije. Protiletalske baterije so jih obstreljevale. Izvedelo se je, da so vsa letala letela nad jugovzhodnim delom države in da so v gotovih krajih bile močne eksplozije. Letala so letela v veliki višini. Zdi se, da so bili trije napadi. Letala so letela tudi nad severovzhodnim delom Anglije, toda zdi se, da tu ni bila vržena nobena bomba.

London, 25. junija. AA. Reuter. O nocošnjem napadu nemških letal na gotove dele Anglije se izve, da so letala letela nad raznimi angleškimi pokrajinami in da so metala bombe v grofijah vzhodne in srednje Anglije. Ni bila napravljena velika materialna škoda, toda ubite so bile tri osebe, ranjenih pa je bilo šest. V londonski pokrajini ni bilo nobene človeške žrtve.

»Hood« v Gibraltarju

Madrid, 25. junija. AA. DNB. Semkaj je prišla vest, da so britanska križarka »Hood«, dva rusilca vrste »Aletus« in dva druga rusilca prišli v gibraltarsko pristanišče.

Angleško vojno poročilo o bojih v Afriki

London, 25. junija. Reuter. Zadnjih deset dni se je pričela vojna v Afriki razvijati. Borbe, ki so jih vodile italijanske in angleške čete, so pokazale, da so britanske čete boljše od sovražnih in da imajo iniciativno stalno v svojih rokah. Na fronti v Keniji so izvršile britanske čete več uspešnih napadov na obmejno mesto Mayalo. Na sudanski fronti se je vojna aktivnost prenesla na napade na posadko v Mettemi. V borbi so sodelovale angleške čete, podprte z abesinskimi vojaki. V Britski Somaliji so bile zmagovite britanske narodne čete. Na libijskem bojišču so oklopne patrulje prodrle globoko v sovražne črte in popolnoma presenetile sovražnika, ki je bil zelo zbehan. Več libijskih vojakov domačinov, ki služijo v italijanski vojski, ki so prišli v britansko ujetništvo, so izrazili željo, da jim dovolijo, da se priključijo britanskim vojnim silam, ki operirajo proti italijanskim vojnim silam. 50 italijanskih letal je bilo uničenih na raznih bojiščih. Italijansko moštvo v letalih samo izjavlja, da je bilo le malo izvežbano. Morala britanskih čet je odlična.

Kanadski vojni proračun

Ottawa, 25. junija. AA. Reuter. Finančni minister Ralston je predložil parlamentu kanadski državni proračun v odobritev. Ob tej priliki je imel govor, v katerem je v glavnem dejal:

Ko drži sovražnik v roki goli meč na pragu Velike Britanije, zahtevam od Kanadčanov, da zberejo vse svoje sile, ki so fizično močnejše. Deficit v znesku 118 milij. dolarjev, ki se je pojavil v minulem letu, predstavlja vsoto, uporabljeno v vojne svrhe. V teku sedanjega fiskalnega leta bo nacionalni dohodek zvišan za 700 milij. na 45 milijard dolarjev. Velik del tega bo uporabljen v vojne svrhe. Vemo, je dejal na koncu Ralston, da bomo nazadnje odprli oči in mislim, da vidimo že zdaj jasno. Če je temu tako, potem ni prepozno.

Ottawa, 25. junija. Reuter. Nizozemski prestolonaslednik Julijana ter njeni dve hčerki so prispele v Ottawa, kjer bodo bivale kot gost kanadske vlade.

Ottawa, 25. junija. Reuter: V Kanadi je prevladovalo mnenje, da francoska vlada ne bo sprejela pogojev premirja, ki jih smatrajo za zelo težke. Kanadsko javno mnenje je za nadaljevanje borbe ter smatra, da je treba to borbo nadaljevati brez Francije. Vest o ustanovitvi francoskega narodnega odbora v Londonu je bila v Kanadi dobro sprejeta.

Begunci ne morejo več v Španijo

Madrid, 25. junija. Reuter. Zaradi čedalje večjega dotoka beguncev, ki preko Španije odhajajo v Portugalsko, imajo španske oblasti s tem resnim vprašanjem dosti posla. Morale so zapreti mejo nasproti Franciji. Ta zapora meje velja za vsakogar, razen za diplomate in za tiste osebe, ki imajo potne liste za francoski Maroko. Norveški veleposlanik v Franciji je sredi junija v Španijo. Malo pred vdajo Francije so oblasti osvobodile španske begunce, ki so bili internirani v koncentracijskih taboriščih, a so španske oblasti odklonile, da bi jim pustile priti v Španijo. Nekateri med njimi, ki se jim je že prej posrečilo priti čez mejo, so bili aretirani.

Irun, 25. junija. AA. Španske oblasti so prijele v hotelu Cristina v Sen Sebastianu tajnika Leona Bluma. Prav tako so prijele tudi Reynaudovega tajnika. V ponedeljek je prišlo v Španijo med drugimi tudi šest poljskih letalcev, ki so jih španske oblasti prepeljale v koncentracijska taborišča. V Španijo je dalje prišel egiptski poslanik v Franciji Ahmed Fakri paša ter kitajski veleposlanik v Parizu Wellington.

Rotschild prodaja delnice

Borta, 25. junija. AA. (Azori.) DNB: Ameriško prekoceansko letalo, ki vozi med Lizbono in Newyorkom, je moralo danes zaradi neugodnega vremena ostati dalj časa na Azorih. Pri tej priliki se je ugotovilo, da je med potniki, namenjenimi v Newyork, tudi osebni tajnik barona Rotschilda, znanega pariškega bankirja. Ugotovljeno je tudi, da je Rotschildov osebni tajnik nosil s seboj mnogo vrednostnih papirjev, med drugim tudi veliko številno delnic enega največjih podjetij angleške vojne industrije. Te delnice naj bi prodal neki večji newyorsk banki, s katero je Rotschild v zadnjem času delal.

To je zbudilo posebno pozornost zaradi tega, ker so se raznesle vesti, da je Rotschildova banka že dolgo časa pred vojaškim zlomom Francije začela prodajati vrednostne papirje britanske vojne industrije. Očividci pripovedujejo, da je bil osebni tajnik barona Rotschilda nemalo vznemirljen, ko je slišal, da se bo letalo moralo spustiti na Azorih. Neprenehoma je silil, naj bi letalo čimprej nadaljevalo svojo pot. Očividno se je bal, da bo prekoračil borzni termin, določeni za prodajo vrednostnih papirjev, ki jih je nosil s seboj.

Razprava o premirju v spodnji zbornici

Churchill opisuje potek poslednjih pogajanj s Francijo

London, 25. junija. t. Reuter: Danes popoldne je v spodnji zbornici govoril predsednik vlade Churchill. Govoriti je začel ob 15.47 in je izjavil med drugim:

Vse spodnje zbornice je prevzela globoka žalost zaradi usode, ki je doletela francoski narod. To je bil narod, s katerim smo bili tako dolgo povezani v miru in v vojni in o katerem smo vsi vedeli, da je bil nosilec vseh velikih kulturnih in civilizacijskih gibanj v Evropi. Sedaj ni čas za strogost ali pa za hude besede! Mi upamo, da nam bosta življenje in sila dovolila, da bomo francoski narod rešili iz razvalin in iz suženjstva, v katero je Francijo zajel sedaj sovražnik (Ploskaje.)

Anglija in vlada v Bordeauxu

Mi upamo, da bo francoski imperij, ki ga bo ščitilo najmočnejše brodogradništvo, nadaljeval boj na strani zaveznikov. Mi upamo, da se bo ustanovila francoska vlada, ki se bo vztrajno vojskovala do zmage in organizirala osvobodilne armade. Toda to je zadeva, ki jo lahko urede samo Francozi sami! Mi namreč ne moremo verjeti, da bi se koristila Francije in njen veliki duh mogel izraziti s tistimi melanholičnimi sklepi, ki jih je sprejela vlada v Bordeauxu. Mi bomo prav gotovo podpirali z vsemi svojimi najboljšimi močmi in sredstvi vsak francoski pokret, ki se bo vojskoval ob naši strani za poraz narodnosocialistične Nemčije in za osvobodjenje in obnovo Francije.

Ne morem vam povedati, kakšni bodo naši odnosi z vlado v Bordeauxu. Tam so se sami predali sovražniku in se sami povezali v vezi njegove oblasti. Ne vem še, če bomo imeli mi svojega uradnega zastopnika v omenjeni pokrajini, ki se bo imenovala »nezasedena Francija«, kajti ta pokrajina bo pod popolnim nadzorstvom sovražnika.

Skrbeti moramo predvsem za obrambo Anglije

Naj bo kakor koli, mi bomo skušali ohraniti in vzdrževati vezi s francoskim narodom skozi rešetke njegove ječe. Vendar pa moramo gledati predvsem na svojo lastno usodo in storiti vse za lastno učinkovito obrambo. Kajti od tega boja ne bo odvisna samo usoda Anglije in Francije, ampak je od tega boja odvisna usoda vsega sveta. Varnost Anglije in britanskega imperija je dovolj močno pripravljena in izvedena, pa naj se zgodi francoskemu vojnemu brodogradništvu kar koli.

Ko je bilo jasno, da bo Francija poražena in da bo kmalu zasedena ter da francoska armada, na katero smo vsi polagali toliko upe, ne bo mogla vzdržati nemškega pritiska, me je tedaj junaški francoski predsednik vlade Reynaud povabil na razgovor v Tours. Jaz sem prišel v Tours dne 13. junija v spremstvu našega zunanjega ministra in lorda Beaverbrooka, ki je minister za letalsko proizvodnjo.

Kaj je bilo v Toursu?

O teh razgovorih se je že mnogo govorilo, pri tem pa so se raznašale tudi govorice, ki niso v skladu s potekom dogodkov in razgovorov. Reynaud se je z menoj pogovarjal o položaju na bojišču in o položaju francoske armade, nato pa me je vprašal, če bi Anglija mogla Francijo odvezati njenih zavezniških obvez in pristati na to, da naj Francija sklone ločeni mir brez svojih zaveznikov. Jaz sem dobro vedel, kako veliko je trpljenje francoskega naroda, vedel sem tudi, da naše trpljenje ni bilo tako veliko in naša udeležba pri boju na fronti ne bi prenesla primere s francoskimi vojniki, toda vendarle sem izjavil, da na kaj takega Anglija ne bi mogla pristati. Anglija lahko poveča svojo pomoč v vojaštvu in v vsem drugem.

Mater dolorosa

Pretrsljiv članek iz peresa umetnika beremo v ženevskem dnevniku »La Suisse« od 23. t. m. Opisuje, kako je leta 1914 opazoval matere in žene, ki so se na železniških postajah v Franciji poslavljale od svojih sinov in mož, odhajajočih na bojišče. Obnašale so se junaško in zadrževale solze. Toda ena sama se mu je vtisnila neizbrisno v spomin. Bilo je to na mali postaji sredi kmetov v Franche-Comteji. Na stojšču je iz žene premikajočega se vlaka videl kmetko ženo, ki je onesveščena ležala na tleh, naslonjena na bok svoje sode. Na njej je ležalo dete, čigar predpasnik je sredi obeh črno odetih žena metal tragično belino na ta prizor. Rumenkasto blede obraza, proti nebu dvignjeni roki ene iz njih, starke, čije roki sta bili kakor rjavi grčavi trti, odprti usti, iz katerih ni bilo več nobenega krika, bolestna krčevita zamaknjenost, iz katere je govoril napol obup, napol upor, napol vdanost — vse to je nehoti spominjalo na slovečo Mater doloroso Matije Grünwald, ki je brez tistega olepšujočega izraza, ki so ga dali žalostni Materi božji italijanski kiparji. To, kar sem videl na tistih francoskih materah — pravi švicarski pisec — je bila resnična žalost.

Take matere — nadaljuje — so tudi v teh dneh spremljale v svoji kruti žalosti sinove v boj, s katerega se ne bodo več vrnili ali pa kot pobehljenci in begunci z zlomljeno dušo. Tri pokolenja — 1870, 1914, 1940 — so že doživela to žalostno in njih ne ve, kdaj bo konec krvave razprave med dvema narodom, ki sta vsak po svoje nositelja evropske omike. Kdaj bo konec trpljenja mater, ki jim sinovi prizadevajo take bolečine?

Usodni 16. junij

Sklenila sva tedaj z Reynaudom, da naj se še enkrat obrne na Roosevelta in če odgovor predsednika Združenih držav ne bi bil zadovoljiv, tedaj bi se midva morala znova sniti in sprejeti primerne sklepe ter proučiti ves položaj.

Toda dne 16. junija mi je predsednik francoske vlade Reynaud javil, da odgovor predsednika Združenih držav ni bil zadovoljiv. To mi je sporočil Reynaud iz Bordeauxa, kamor se je bila medtem preselila francoska vlada. Med tistim razgovorom je Reynaud zahteval, da naj se Francija razveže obvez dogovora, ki je vezal Anglijo in Francijo. Angleška vlada se je takoj sešla na sejo in sprejeli smo sporočilo za francosko vlado. Odločili smo, da so vsi naši sklepi povezani na zavestnost, ki nas veže s Francijo in da torej ne more nihče skleniti ničesar ločenega. Francoska vojsna mornarica pa naj pride v angleška pristanišča, da bomo imeli poročila za nadaljnji potek razgovorov v vsej tej zadevi. Pri vsem bo francoska čast igrala tudi svojo vlogo.

Še isto noč sem sklenil odpotovati na razgovor z Reynaudom, toda na poti me je v vlak dohitela novica, da je moral Reynaud odstopiti in da je bila sestavljena nova vlada pod Petainovim predstvom. Prvo, kar je storila nova vlada, je bilo, da je zaprosila Nemčijo za premirje.

Kaj bo s francosko vojno mornarico

Pri takih razmerah je bilo naravno, da smo takoj ukrenili vse potrebno za lastno varnost in za to, da bi lahko izvajali obveze, ki smo jih bili sami prevzeli. Prav tako smo takoj obvestili novo vlado v Bordeauxu, da glavni pogoj za osvoboditev zavezniških obvez do nas ni bil izpolnjen, to je, da bi bila v naša pristanišča poslana francoska mornarica. Če se bilo na razpolago dovolj za to, da bi francoska vlada to storila, Mi smo po seji vlade sporočili v Bordeaux, da naj se za ves čas pogajanj pošlje francoska vojsna mornarica v naša pristanišča. Šele tako bi se lahko zagotovil boljši in svobodnejši potek pogajanj. Med pogajanjmi z Nemčijo bi bili pogoj mnogo težji, če Francija ne bi poslala brodogradništva v naša pristanišča.

Poslednja pogajanja v Bordeauxu

Poslali smo v Bordeaux lorda Lloyda, da bi stopil v stik z novo vlado v Bordeauxu. V Bordeauxu se je govorilo marsikaj in tako je francoska vlada slovesno obljubila, da francosko brodogradništvo nikdar ne bo

izročeno Nemcem. Toda te obljube se niso strinjale s poročilom, ki sem ga prejel v nedeljo in ki obsega pogoje za premirje. Točka VIII pogojev za premirje pravi, da naj ima Francija tisto brodogradništvo, ki je potrebno za ohranitev varnosti v kolonijah, vse ostalo ladjeve pa se mora vrniti v pristanišča, ki bodo še določena, kjer bo razoroženo pod nemškimi in italijanskimi nadzorstvom. Iz tega besedila se jasno vidi, da bodo francoske vojsne ladje prešle pod nemško in italijansko nadzorstvo, ker so oborožene. Res je, da je v isti točki slovesno zagotovilo nemške vlade, da tega brodogradništva ne bo upravljal zase med to vojno.

Ta odstavek govori tudi o nadzorstvu nad morskimi polji, ki tudi lahko daje Nemčiji pravico za francosko ladjeve.

Med pogoji za premirje je tudi določba, da lahko nemška vlada proglasi kakršnen koli vzrok za povod, da premirje odpove in ukine. Kaj vse se še lahko zgodi do tedaj, ko bi bil sklenjen mir med Francijo in Nemčijo, če bo sploh kdaj sklenjena mirovna pogodba med Nemčijo in Francijo.

Položaj je negotov in temen

Zbornica seveda ne bo zahtevala, da bi govoril kaj o bodočnosti. Položaj je sedaj tako negotov in temen, da bi bilo proti vsem koristim, če bi hotel kaj ugibati o bodočem razvoju. Če bom moral kaj povedati, tedaj bom to z dovoljenjem spodnje zbornice storil prihodnji teden. Med tem pa pričakujem, da bo zbornica izrekla popolno zaupanje vladni njegovega veličanstva (ploskanje). Ničesar ne bomo opustili, kar bomo smatrali, da je potrebno za varnost naše domovine.

Razprava

Za Churchillom je prvi govoril Hore Belisha, ki je izjavil, da se v Franciji vse to ne bi zgodilo, če bi bila vlada v Bordeauxu morala sodelovati s parlamentom. Zato vprašuje Churchilla, če bo vlada storila vse, da bo v Angliji ob vseh primerih mogel delovati parlament in povedati svoje mnenje in izvajati svoje ustavne pravice.

Churchill mu je odgovoril, da se v Angliji nikdar ne bo zgodilo, da bi mogel biti parlament onesposoben povedati svojo po ustavi določeno besedo.

Poslanec Caldecote pa je omenil, da je za Anglijo vendarle važno, kam bo odšla francoska vojsna mornarica. Položaj angleške moči v Sredozemskem morju je odvisen od koraka francoske mornarice. Toda naša premoč bo vsekakor prišla do izraza, kar se najlepše vidi iz tega, da je navadni vlačilec s štiriipalčnim topom prisilil italijansko podmornico, da se je vdala.

Težave v Egiptu

V sedanjih vojni ima, kakor vemo, veliko vlogo tudi Egipt, ki je danes vsaj formalno gospodar ozemlja, skozi katero teče od Port Saída na severu do Sueza na jugu Sueški prekop, ki veže Sredozemsko morje z Rdečim in je za britski imperij življenjsko važen kot najkrajša zveza med materno deželo in Indijo. Po raznih pogodbah je Egipt, kakor hitro se je začela lanskega leta vojna med demokratičnimi vevsilama zapada in Nemčijo, s katero je danes zvezana tudi Italija, zaveznik Anglije in Francije in obvezan, da sodeluje v borbi zoper avtoritarni državi, predvsem zoper Italijo, odkar je le-ta napovedala Angliji vojno, ki se odigrava v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Je obveznost Egipta so se zdale vsemu svetu jasne, toda zdaj so glede njihovega tolmačenja nastale velike težave, ki kajpada niso brez pomena v sedanjem zelo kritičnem položaju, ki je nastal po zlomu francoske vojske.

Egipt ima zelo burno zgodovino. Leta 1517 so ga osvojili Turki pod sultanom Selimom I., leta 1798 pa je doživel Egipt prvi napad od strani evropske države, to je od Francije pod velikim Napoleonom, ki je hotel zasesti Egipt kot važno postojanko sovražnega angleškega gospodstva na poti do Indije. Potem ko se je Napoleonova ekspedicijska ponesrečila, je dobil Egipt zelo odločnega pasha, doma iz Makedonije, Mehmed Alija, ki je ustanovil naravnost dinastijo, ki se je znala počasi od Turčije skoraj popolnoma osamosvojiti, ni pa mogla ustvariti neodvisne egiptovske države zaradi neprestanih intrig in vmešavanja evropskih vevsil, ki so rajši videli, da je vrhovni gospodar Egipta slabotna Turčija, kakor pa kakšna neodvisna država, ki bi bila napoti tujim namenom. Uresničenju nacionalnih težej Egipta je bil najbolj blizu egiptovski podkraj Izmail, pod katerim je bil od Francozov zgrajen Sueški prekop, žal pa ni znal Izmail dobro gospodariti in se je do vrata zadolžil evropskemu bančnemu kapitalu, tako da je moral večino akcij Sueškega prekopa, ki so bile v njegovih rokah, prodati Angliji. Odslej se je začela huda tekma med Egiptom in Francijo, kdo bo imel pretežni vpliv v Egiptu in Sudanu, ki si ga je bil osvojil Mehmed Ali. Ta vojska se je končala s porazom Francije, v Egiptu pa se je Arabi pasha uprl Angliji vdinjanemu vladarju in zanetil vstajo, katero je Anglija izrabila v to, da je leta 1882 bombardirala Aleksandrijo, potoklka Arabi pasha in ga ujeta. V Egiptu je sedaj postal pravi vladar angleški generalni konzul, pozneje »visoki komisar«, toda v Egiptu pa do danasnega dne nacionalna iredenta proti Angležem ni prenehala. Ob izbruhu minule svetovne vojne je Anglija Egipt sebi popolnoma podvrgla, da se zavaruje proti formalnemu suverenu Egipta, Turčiji, ki je bila zaveznica Nemčije in je začela pod vodstvom nemških generalov nevarne operacije ob Sueškem prekopu.

Po vojni to stanje ni moglo trajati dalje, ker je postalo egiptovsko narodno gibanje pod vodstvom narodne stranke, tako imenovanega Walda, čedalje močnejše. Leta 1917 je postal vladar v Egiptu Fuad, kateremu se je uprl vodja nacionalistov, energični Zaglul pasha, ki so ga Angleži deportirali na Malto. Vendar pa je Anglija že l. 1922 ukinila protektorat nad Egiptom, Fuad je postal kralj in uvedel ustavno monarhijo ter vlado poveril Zaglul paši. Ta je sklenil l. 1929 z Anglijo pogodbo, ki ohranja Sueški prekop pod angleškim varstvom, določa, da je Sudan skupna last (kon-

domini) Anglije in Egipta in postavlja zunanjo politiko Egipta pod angleško vodstvo oziroma nadzorstvo. Kljub temu se zaradi nezmožljivega odpora egiptovskih nacionalistov proti angleški kontroli ni moglo upostaviti v Egiptu normalno stanje. Sklenila se je pogodba, ki bistveno velja še danes, da ima namreč Anglija v določenem pasu ob Sueškem prekopu svoje lastne čete. Za primer kakšne vojske, v katero bi bili zapleteni bodisi Anglija bodisi Egipt, se obe državi podpirata. V tem primeru dobi Anglija na razpolago pristanišča, letališča in druge oporne točke v Egiptu, ki so ji potrebne. V Sudanu ostane prejšnje stanje, ki pa je praktično tako, da ima Egipt v njega glavnem mestu Kartumu neznatno posadko. Za vlade sedanjega kralja Faruka, ki je prevzel vlado l. 1936, je pod vlado nacionalista Nahasa postal Egipt po pogodbi od 9. decembra 1936 popolnoma neodvisna država s svojo lastno zunanjo politiko, odnosi pa z Anglijo pa so bili urejeni tako, kakor so bili določeni v zgoraj omenjeni pogodbi, le da Egipt sledi velja za državo, ki je te obveznosti sprejela prostovoljno.

Zadnja leta, zlasti po zasedbi Abesinije po Italiji, se je zdelo, da so postali odnosi med Anglijo in Egiptom ne samo dobri, ampak naravnost pristrčni. Dogodki pa, ki se razvijajo potem, ko je Italija napovedala 10. junija 1940 Angliji vojno, kažejo, da to prijateljsko ni bilo preveč globoko vsidrano. Ko je v avgustu mesecu leta 1939 izbruhnila vojna med Anglijo in Nemčijo, je po iniciativi Anglije bila v Egiptu imenovana vlada Ali Mahera pasha, ki je prekinila diplomatske odnose z Nemčijo in sklenila v smislu angleško-egiptovske pogodbe od l. 1936 odredbe, ki se tičejo svobode akcij od strani angleških čet ob Sueškem prekopu in uporabljanja egiptovskih vojaških opornih točk od strani britske mornarice in letalstva ter, če treba, sodelovanja egiptovske armade, ki ima še danes po večini angleške strukture. Toda egiptovska vlada očividno smatra, da Egipt sam, kar se tiče njegove armade, lahko, če hoče, ostane čisto izven konflikta...

V Evropi so bili seveda prepričani, da bo Egipt dejansko smatral Italijo prav tako za sovražnika, kakor Anglija. Toda to se ni zgodilo, ampak je Egipt samo prekinil diplomatske odnose z Italijo, iz česar pa Italija ni izvajala nobenih posledic. To bi ne bilo še nič hudega, ako ne bi bila egiptovska vlada pred dnevi ukrenila, da se egiptovske čete umakajo od libijske meje in s tem pokazala, da sama noče nobene vojske z Italijo in jo prepušča popolnoma Angliji. Anglija se je seveda zaradi tega razburila in baje je bil zaprt šef egiptovskega generalnega štaba Nasri pasha, toda zdi se, da ga je predsednik Ali Maher pasha vzel v zaščito, ker je Angliji sporočil, da more skleniti vojsko z Italijo samo vlada z odobritvijo parlamenta.

Kako se bo stvar razvijala dalje, še ne vemo. Pravijo, da bo vlada Ali Mahera pasha odstopila in da misli kralj Faruk na koncentracijsko vlado. Egipt je posebno danes Angliji za obrambo imperija nujno potreben ne samo zaradi Sueza, ampak tudi zaradi Sudana, v katerega bi lahko Italija vdrla tako z abesinske strani kakor iz Libije. Zato moramo pričakovati v Egiptu dogodkov dalekosežnega pomena. Če se ustanovi v Kairu koncentracijska vlada, ji bo vsaka odločitev — bodisi za Anglijo ali proti — zelo težka, Anglija sama pa ne more čakati, da bi se stvar zavlečala.

Japonska izvaja hud pritisk ob Indokini

Tokio, 25. junija. t. Reuter: Japonsko vojno poveljstvo poroča, da so se pričele vojne operacije z namenom, da s silo prepreči transporte vojnega materiala generalu Cankajsku skozi francosko Indokino. Japonsko poveljstvo je dobilo ponovna obvestila po svojih letalcih in po njim prijaznih Anamitih o dobavih orožja, čeprav je bil 17. junija sklenjen sporazum med francosko in japonsko vlado glede ukinitve teh dobav. Istočasno je japonsko mornariško ministrstvo storilo potrebne ukrepe ter odposlalo nekaj vojnih ladij v Haipong, kjer naj budno pazijo na transporte blaga, ki prihaja skozi francosko Indokino.

Rim, 25. junija. Japonska vlada je postavila — kakor pišejo italijanski listi — angleškemu poslaniku Craigieju zahtevo, da naj Anglija nemudoma ukine dobavljanje vojnega materiala Cankajskovi vladni skozi Birmo in Honkong.

Iz Sanghaja poročajo, da je japonska armada že pripravljena, da zasede francoske indokitske kolonije.

O odstopu princa Konoje, predsednika cesarjevega zasebnega sveta, pravijo v Tokiju, da pomeni, da se bo uvedel na Japonskem fašizem, ki da je potreben v sedanjem mednarodnem momentu.

Japonsko časopisje začenja pisati v smislu udeležbe Japonske v sedanjih vojni na strani Nemčije in Italije. Vprašanje je, če bo vlada, ki je doslej bila jako previdna, tej tendenci sledila.

Česa pričakuje Bolgarija

Rim, 25. junija. Tukajšnji politični krogi zelo podčrtujejo, da se je politika Bolgarije popolnoma usmerila vzporedno s politiko osi Rim-Berlin. Bolgarsko časopisje prinaša zmago Nemčije in Italije nad Francijo z največjo opremo in pričakuje od tega zmage miru, ki bo Evropi dala »pravični mir«, v katerem bodo izpolnjene vse narodne potrebe in zahteve bolgarskega naroda.

Italijanski listi beležijo tudi, da so bili v bolgarski industriji v zadnjih dneh štrajki in da je vlada zato odredila mobilizacijo vseh industrijskih delavcev na vsem ozemlju Bolgarije. Štrajk je bil tudi v Sofiji. Vlada je pozvala delavske strokovne organizacije, da takoj začnejo pogajanja za nadaljevanja dela, ker vlada ne more trpeti štrajkov, ki so jih zanetli »temni agitatorji«.

Sofija, 25. junija. b. Sofijski nogometni klub »Slavija« je sklenil z moskovskim nogometnim klubom »Dinamo« tekmo, ki bo v Sofiji 12. julija. Dva dni pozneje bo »Dinamo« igral s sofijskim klubom »Levskij«. Kot se čuje, so se pričela pogajanja s klubom »Dinamo« tudi za gostovanje v Jugoslaviji, predvsem v Belgradu.

Spopada na meji med Romunijo in Sovjetsko Rusijo ni bilo

Bukarešta, 25. junija. t. Reuter: Agencija Rador uradno zanika glasove, po katerih naj bi se zbiral sovjetske in romunske čete v področju reke Dnjester.

Rdeče čete na meji med Litvo in Nemčijo

Kovno, 25. junija. t. Reuter: Iz poročila šefa litvanske policije je razvidno, da mejo med Litvo in Nemčijo stražijo čete rdeče vojske.

Iraška ministra v Ankari

Ankara, 25. junija. Anatolska agencija: Iraški zunanji minister Nuri pasha Elsaft in pravosodni minister Selket Mlaji sta prispela v Ankaro. Oba ministra vračata obisk, ki sta ga napravila svojčas iraški prestolnici turški minister za zunanje zadeve in turški pravosodni minister. Zunanji minister Saradzoglu je pridredil banket na čast iraškima gostoma.

Turška politika je neodvisna

Ankara, 25. junija. Spričo vesti, ki so se pojavile v angleških listih, da se je Turčija popolnoma usmerila po politiki Sovjetske Rusije, opozarjajo tukaj na članek v oficijemnem listu »Akhram«, v katerem je rečeno, da Turčija po zlomu Francije zasleduje politiko, ki je slejkoprej neodvisna tudi od Moskve.

Italijanski tisk o naših odnosih do Sovjetske Rusije

Rim, 25. junija. b. V zvezi z vzpostavitvijo diplomatskih odnosov med Rusijo in Jugoslavijo poročajo »Giornale d'Italia«, »Gazeta del Popolo« in »Piccolo«, da jugoslovanski politični krogi posvečajo posebno pozornost obstoječim odnosom med Jugoslavijo in Italijo ter Nemčijo, zlasti ker sta Rim in Berlin, ki stalno vzdržujeta zvezo z Moskvjo, razčistila vzajemne odnose, kar bo služilo Jugoslaviji, da izkoristi prirodne interese, ki jih te tri države kažejo za Balkan.

Skrb Amerike za evropske begunce

Washington, 25. junija. AA. Reuter: Ze takoj prve dni po izvolitvi ge. Rooseveltove za predsednika osrednjega odbora za pomoč vojnim žrtvam v Evropi, je ga. Rooseveltova prejela iz raznih krajev Združenih ameriških držav nad 2000 izjav, v katerih posamezne ameriške družine izprošujejo, da so pripravljene sprejeti v svojo oskrbo vojne žrtve iz Evrope. Tu pa niso vštete družine, ki žive v Washingtonu samem in v krajih v bližini prestolnice. Te družine so namreč že neposredno izjavile, da so pripravljene vzeti pod streho vojne žrtve iz Evrope.

»Newyork Herald Tribune« zahteva, naj vlada podpira to akcijo ne samo moralno, pač pa tudi gnotno, t. j. da na svoje stroške pripelje v Združene ameriške države gotovo število beguncev iz Evrope.

»Newyork Daily Mirror« pravi med drugim: V takšnih časih je dolžnost USA, da odkrito povedo: Odpiramo svoje meje našim otrokom. Pošljite nam na tisoče svojih otrok. Ne samo, da jim lahko damo novo ognjišče, pač pa je pod današnjimi okolnostmi to tudi naša dolžnost.

Washington, 25. junija. AA. Stefani: Mornariški minister Edison je prej, preden bo izročil posle novemu ministru polkovniku Knoxu, sporočil, da je bila sklenjena pogodba za zgraditev 68 ladij poleg 23, ki so bile prej naročene. Tekma v oboroževanju dobiva čedalje večji obseg. Senator Downy je predložil osnutek petletnega načrta za oboroževanje, ki določa izdatke 36 milijard dolarjev.

Ljudstvo pod železnim valjem

Švicarski list »Vaterlande« objavljaja pričujoči članek pariškega dopisnika Candida:

Poslednji dnevi v Parizu so se razvijali naglo kakor v filmu. Da bi jih kdo mogel razumeti in pojmovati, sploh ni bilo več mogoče. Čudeža ob Marfci, ki je vanj štirideset milijonov Francozov trdno zaupala, ni hotelo biti. Armada se je začela pripravljati na obrambo mesta. V zunanjih predmestjih je napravila prve barikade. Prebivalstvo, ki ga je bilo še več milijonov, se je začelo seliti z avtomobili, vozovi in vlaki. Toda vlaki niso več redno vozili. Nesrečni ljudje so morali po ure in dneve, sedeč na svojih vrelah, čakati na odhod. Medtem so se vrste vozil nakopile na cestah in so mogli komaj z 20 km brzine na uro nadaljevati vožnjo. In medtem so tudi zaprli kavarne in trgovine in kmalu ni bilo dobiti ničesar več. Medtem so nemške oklopne čete preplavile francosko pokrajino med Le Havrom in Parizom, v Champagni so prodirali dalje in obupni načrt, da bi postal Pariz past za tanke, se je izkazal kot brezpomemben in brezuspešen. Tedaj je prišlo na garnizijo povelje za odhod. Tedaj so nabili lepake, da je Pariz odprto mesto. In ko so ljudje pred kolodvorji to razumeli, so se odpravili nazaj v pariško območje, saj so se bili pravi Parizani že prej izselili.

Zdaj bi bili vsi ti tisoči in tisoči lahko počakali in se vdali v svojo usodo. Vendar, kakor je navadno ob takih prilikah, so bile vse te množice tako pod pritiskom strahu, da ni mogel nihče pametno misliti. Čim so prišli ljudje domov, so povežali svoje culice, ali so si jih olajšali in so si iznova odpravili na pot na vsem, karkoli je imelo kolesa in kar ni imelo kolo. — torej peš in bežeč proti Orléansu in Fontainebleauju — vsi na jug. Kakih šest kilometrov daleč je še šlo. A nato so trčili ljudje in vozovi na avtomobile in prejšnjega dne ali od davi in ki zaradi gneče tudi niso mogli nikamor naprej. Založila se je sprememba v dogodka. Na sto in dve sto kilometrov dolžine so se kotalile vrste beguncev po poljevo dalje. Nemogoče je bilo, da bi se bil kdo izmuznil iz te gneče. Nazaj ni mogel nihče, naprej nihče. Vojaške kolone, poedini topovi in razkropljeni oddelki vojaštva so se pomešavali med begunce ali so križali te kolone; nemška letala pa so bila tik nad glavami. Vse je bilo v enem samem oblaku gostega, črnega dima, sestavljenega iz razstrelinskih snovi, ki se je valil sem od severa; povsod oblaki, ki so se dvigali iz velikih zažganih, gorečih tvornic krog Pariza, in oblaki dima, ki so bili nalašč spuščeni nad begunce, da bi jih skrivali in bi pokrili to založilo. Na deblo je bilo oblakov na nebu, da s ti je zazdelo, ko da bo vsak hip zbruhnila nevihta.

Zdaj pa zdaj je zagrmelo. Grmele so eksplozije in grmeli so topovi. Dalje proti zahodu od teh ubogih kolon so nemške oklopne čete pritiskale proti reki Loire. Dalje proti vzhodu, pri Sensu, so nemške čete bombardirale vračajoče se francoske tanke. Po neki stranski poti se mi je posrečilo kreniti proti Auxerru. Nemški prodorni vozovi, ki so hrumeli proti jugu, se niso prav nič zmenili za zasebni voz, ki je šel iskati rešitve proti vzhodu. Kasneje mi je uspelo, da sem se pridružil neki četi sanitetcev. Ki je imela prosto pot. Tank, ki je obiti na cesti, mi je dopolnil zalogo bencina. Povsod so radi pomagali. Sredi najbolj strašne resničnosti je bilo povsod mno-

go človeškosti. A tudi pri Avalonu in Dijonu so bile ceste vse zagačene s kmečkimi vozovi z volovsko vprego, z avtomobili zasebnikov, z dolgimi besnečimi oddelki vojaških avtomobilov, ki so odvažali čete trdnjaviških armad iz zagate čez Nancy v Besonçon, saj je bila sovražna obkoljevalna armada zmeraj bolj blizu krog Maginotove črte. Nemški bombniški izstrelki so v tej velezmedi iskali smotno zase. Če bi bili dobesedno izvajali pojem »totalna vojska«, bi jim bilo kaj lahko pomoriti milijone Francozov. Bodi v čast nemškemu orožju povedano, da so letalci obstreljevali samo vojaške objekte, da so nemški oklopniki pustili pri miru celo sovražnikove tanke in topove, ki pa so bili seveda brez municije, a ki so tičali sredi neskončnih gneč beguncev. To so v tej grozoti svetle točke, ki vzbujajo tudi upanje, da bo ubogemu, hrabremu francoskemu ljudstvu dodeljen sprejemljiv mir.

V tem preseljevanju narodov je bilo čudno to, da vse te premagance in ponižane niso ti dogodki spravili ob pamet, marveč so preudarjali, kam naj bi šli k sorodnikom, da so mislili na to, da se bo nekje strnila bojna črta, da bodo že nekje ustavili naval sovražnika in da bo moči kje v zmanjšani, vendar še svobodni domovini živeti dalje. Toda, kamor koli so prišli, so prebivalci spravljali svoje reči v vreče ali pa so imeli že vse spravljeno. Kamor so prišli, so dobili prazne ali zaprte pekarnice. Namesto da bi dobili kje pomoč, pa so povsod videvali nemške tanke, ki so se skozi prodore francoskih čet valili tudi proti jugu.

Brez moči so vojaški od pehote streljali s svojimi poslednjimi naboji v železne pošasti, ki se jim niti ni zdelo vredno, da bi v svojem blaznem diru odgovarjali na strele. Način nemškega vojskovanja je vprav ta, da se tanki ne brigajo za vsakršen odpor, marveč da le prodirajo in da prepustijo majhna ognjena gnezdišča strojniškimi oddelki, ki hitijo za tanki. Za pehoto se prav nič ne zmenijo. Pehoto uniči nemška pehota. Poedini razkroplenci so pa kakor piki komarjev v slonovo kožo.

Ko smo romali dalje po burgundski pokrajini, se je vnela bitka že ob reki Loire. Medtem ko je milijone ljudi hitelo na jug, da bi ubežali Nemcem, in so mislili, da so za njimi še francoske bojne vrste, so bili v resnici Nemci že pred njimi, in ljudje so zaman zapustili hišo in dom, streho in krov.

Edini nauk za druge, za nas je tale: Da v najhujši sili ostanemo, kjer služujemo, kjer smo rojeni, kjer stanujemo. Sicer pa velja: Bodimo močni in zaupno glejmo v bodočnost!

Novi bombniki iz Amerike

Ameriška vojska še nadalje daje Angliji na razpolago svoja letala. Včeraj so z letališča pri Newyorku odposlali 55 bombnikov, ki so pripadali vojski Združenih ameriških držav. Ti bombniki že letijo v Anglijo. Listi poročajo, da so včeraj 38 bombnikov naložili na ladje in jih iz Newyorka odposlali v Anglijo.

Amerika kupuje kavčuk

Iz Newyorka poročajo, da so Združene ameriške države sklenile, da kupijo od Anglije 100.000 ton kavčuka za 9 milijonov funtov. V Londonu so pričakovali, da bo Amerika kupila več kavčuka, saj je teh 100.000 ton kavčuka samo za potrebe dveh mesecev. Vendar se slišijo glasovi, da so bo Amerika založila s kavčukom za leto dni ali celo za dve leti.

Otroški kotiček

ZAČARANI GOZD

(205) Res je Ančka zašla precej daleč. Prestrašeno je tekla za ptičko. Kje pa je sedaj potoček? Samotarček je še rekel, naj hodi ob potočku! O joj, kaj pa je zopet to? Nad čim se je spotaknila?

(206) Uboga Ančka! Hitro se je pobrala, toda... groza! Otrpnila je od strahu. Nič čudnega! Sikajoč je šinila kvišku glava velike kače.

Obtok denarja v Angliji

Zaradi povečanih potreb v gotovini se je obtok denarja v Angliji na dan 21. t. m. povečal za 10 in pol milijona funtov in je dosegel novo rekordno številko 589 milijonov funtov.

Otroci in meščani, ki so jih evakuirali iz posameznih krajev Anglije, plačujejo vse, kar potrebujejo v gotovini. Mimo tega se tudi vedno več denarja izplača povečanemu številu delavcev, ki prejemajo zvišano mezdno. Zato se občuti potreba po denarju v gotovini. Sodiijo, da je v rokah bank 200 do 300 milijonov funtov v bankovcih.

Iz Julijske Krajine

Za novo župnišče. Vrhpolje v Vipavski dolini je priljubljena fara. Zaradi njene lege ob robu vipavske lepote je priklupna, vabljiva in priročna, kajti trg je v bližini in prometne zveze so ugodne. Po številu duš je primerna, po raznodnosti ni pretežka. Gospodarske razmere so še precej trdne in duhovno življenje med verniki je lepo razvito. Kvartir pa vrhpoljsko duhovništvo njeno župnišče. Kjerkoli se načne pogovor o Vrhpolju, se navadno čuje tudi že udomačena opazka: »Vse prav in dobro, če bi ne bilo tistega nesrečnega farovaža.« Res, župnišče je vrhpoljska črna točka. Stavba je stara, nerodna in ima vse slabosti stare bajte, po-

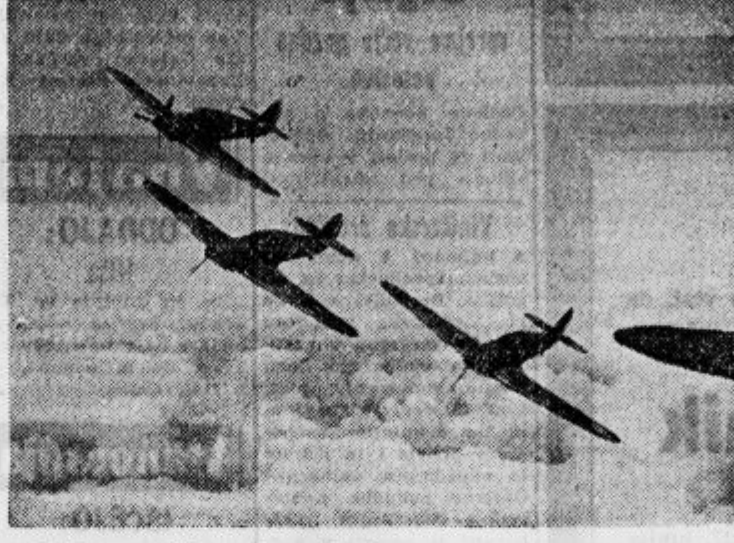
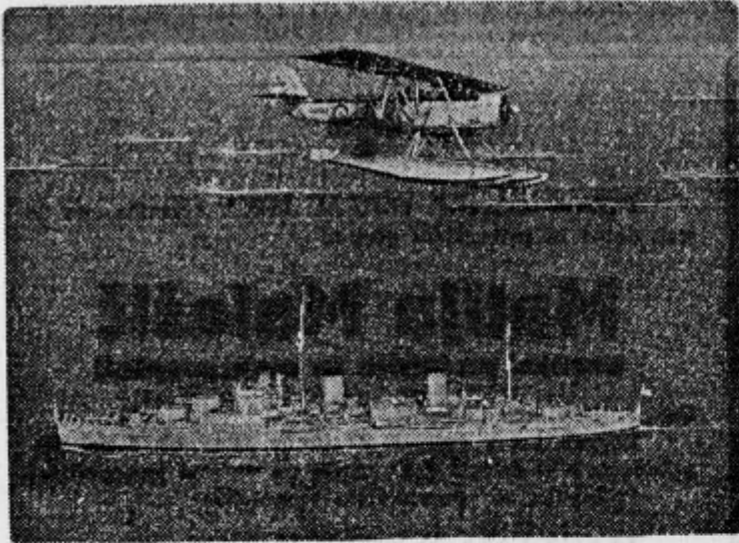
vrh pa še za sedanje čase strašno lego ob glavni cesti. Ze 70 let se dela na zgradbi novega župnišča, župnišča pa še vedno ni. Sedanji župnik se močno prizadeva in v ta namen donaja tudi žrtve. Prevzel je v oskrbo celo pokojno kuharico Franciško, da bi delo pospešil, vendar se še vedno najdejo ljudje, ki delajo ovire. Sedanje zastarelo župnišče trpi posebno pod očitkom, da je ob cesti in med hišami. Ali naj tudi novo župnišče zazidamo med hiše, mu odvzamemo samostojnost in ga obremenimo s težavami preveč ozkega sosedsstva, ko ga lahko postavimo sredi vrta, na vse strani prostega in nezavisnega, v najbolj mirnem središču vasi? Ali ne bo Vrhpolje s tem pridobilo na ugledu in časti in bo prišlo med najbolj zaželjene duhovnije v škofiji. Povedati moramo javno, da velika večina faranov vse to dobro razume in pravilno ceni, delo, žal, pa ne more izpod rok, ker je par oseb, ki bi lahko veliko pomagali, pa nočejo. Ne vemo, ali ne razumejo ali pa iščejo lastne koristi!

Peroka. V soboto, dne 22. junija, se je poročil v Gorici g. zdravnik dr. Zoran Dietz z gđ. Štefko Ježev, zasebno uradnico. Obilo sreče!

Kanal. (Smrt.) Zadnji nedeljo 16. junija smo pokopali gospo Antonijo Savli, ženo tukašnjega lekarnarja. Dočakala je častitljivo starost 88 let. Po rodu je bila Dalmatinka iz Splita. Umrla je po kratki bolezni. Do zadnjega je pomagala svojem možu v lekarni in zdravila trj in ves okraj. Prebivalstvo jo je spoštovalo in ji je z veličastnim pogrebom izkazalo svojo hvaležnost. Naj počiva v Bogu! Zalujočemu soprogu iskreno sožalje! — V sredo je ugledni rajnici šla delat družbo 9 letna deklica Hedviga Gabrijele. Nedolžno dekletce so pripeljali ob treh popoldne iz bolnišnice v Vidmu, ob polstirih je že izdihnila svojo mlado dušo. Na predvečer sv. Alojzija smo ji priredili lep, ganljiv pogreb.

Letalo se je ponesrečilo. Nad goriškim letališčem se je ponesrečilo letalo in zgorelo. Pri tem sta našli smrt dve osebi, ki sta tudi zgoreli. Podčastnik Lieij Alfieri, ki je vodil letalo, je bil doma iz Trsta in so njegove smrtne ostanke prepeljali na tržaško pokopališče; njegov spremljevalec motorist Franc Kristiančič je bil rojen v Steverjanu in so ga pokopali v Gorici.

Trg s češnjami. Zadnji teden je bil goriški trg s češnjami živahen. Vsak dan je odšlo okrog 8 vagonov blaga v bivšo Avstrijo in v Nemčijo. Cene so sile navzdol zaradi konkurence blaga iz drugih trgov v starih pokrajinah. Vendar so se še držale na višini od 1.20 do 1.60 L 1 kg. Tekoči teden pa so cene popustile, ker so v bivši Avstriji kontingenti že izrabljeni in ker je bilo zaradi dežja blago manj vredno. Cena za boljše blago je padla na 1 do 1.30 L, manjvredno je šlo pa tudi le po 50—70 stotink kilogram.

Angleško letalo čuva svoje ladjeve. — Letala angleškega tipa »Hurricane«.

E. Claes:

20

Pokojni župnik Kampens

VIII. Dva prijatelja.

Župnik Kampens in Žef Leirs sta bila v globini svojih src najboljša prijatelja na svetu. Vendar je vse njihovo življenje bilo med njima neko neprijazno trenje.

Po značaju je bil namreč Žef Leirs precej čudne vrste možakar. Bil je sicer dober, ampak vedno je hotel imeti prav. V največjo nasklado mu je bilo, če je mogel koga mučiti in vsakomur ugovarjati. In seveda v vasi, kjer se možakarji po navadi trmasto drže svojih misli, je neprestano povzročal prepire in hrupne razgovore.

Župnik Kampens je takoj od početka, ko je prišel k nam, opazil, da ga v cerkvi med pridigo, tam iz zadnjega kotička cerkve nekdo srepo opazuje, s takim očesom, da se je vedno, kadar je pogledal v tisti kot, spomnil, da pridiga in oni nekdo pretehtava vsako njegovo besedo. Prav tako se mu je zdelo, kot bi se mu hotel posmehovati, kot bi mu bile besede gospoda župnika prazne marnje. Pozneje je zvedel, da je ta človek mizar Žef Leirs. In kot se navadno primeri, to človeče ga je bolj priklepalo nase kot vsi drugi. Nikdar se mu ni posrečilo dobiti nad Žef Leirsom tiste duševne pretečnosti in vpliva, ki jih je imel nad drugimi farani. Žef Leirs se je obnašal prav tako, kot bi gospod župnik bil samo navaden vaščan. Vedno ga je nagovarjal z neke vrste tovarištvom, z nekim jaz — in ti, in ker je bil župnik Kampens čisto preprost človek, brez posebnega učenjastva, je vedel Žef Leirs vsemu, kar je župnik rekel, ugovarjati. Spraševal ga je o stvareh, o katerih gospod župnik ni mogel ali ni smel odgovarjati, kakor o peklju, o veri, o grehu, o župnikih in to s takim glasom, kakor bi sam mnogo več vedel kot gospod žup-

nik. Nikdar sn nista o ničemer sporazumela in nikdar nista mogla biti drug brez drugega. Gospod župnik je baš prebral svoj brevir sprehajajoč se na trgu pred cerkvijo. Zapri je knjigo, se pokrival in porinil svojo črno čepico nekoliko na čelo. Tedaj pa se vedno čisto slučajno pojavi Žef Leirs na vratih svoje delavnice.

»Dan, gospod župnik.«

»Dan, Žef!«

Žef gleda vzdolž po hišah. Dobro ve, da ob tem času lahko z župnikom Kampensom nekoliko pokramlja.

»Župnikom se vendarle dobro godi, ni res, gospod župnik? Naj reče kdo kar hoče! Zjutraj prebere mašo, potem pa ves dan cigare in vino.«

»Misliš, Žef? Kje naj pa za to denar dobe?«

»No, od moža, od raznega pobiranja po cerkvi in od pobožnjakov.«

»Žef, ti si pa res slab človek, da si upaš kaj takega reči.«

»Siromašnih župnikov tako ni mnogo, naj reče kdo kar hoče.«

»Več, kakor misliš, Žef. Sicer pa, zakaj bi moral župnik biti siromašen?«

»No, jaz mislim, gospod župnik, da je naš Gospod...«

»Pusti Njega pri miru! Takrat se ni bilo župnikov, drugače bi sv. pismo še marsikaj drugega pisalo. Ampak župnik bi moral vedno dajati, vse potepuhe in lenuše podpirati in vendar ostati siromašen, o Žef, in stradati...«

»Majčkeno imate morebiti prav, gospod župnik, ampak...«

»Majčkeno prav, majčkeno prav!... Povem ti, Žef, da si cel »sismatik!«

Prav kaj je župnik Kampens razumel pod besedo sismatik, sam ni nikdar pomislil. Zdelo se mu je pač najprikladnejša beseda, s katero je mogel izraziti vsvo nejevoljo. Žef Leirs je molčal, vendar pa je gledal s takim obrazom po svojem opraviilu in tako svojevrsen

smehljaj mu je igral na ustnih, da bi mu gospod župnik najraje katero prisolil okrog uses. Ko je prišel domov nekoliko slabe volje, ker ni mogel ugnati Žef Leirsa, je Rozalka jezno mrmrala: »Že zopet je stal pri tem prismoje-nom »strgačue.«

Skoro vsaki teden je Žef Leirs vedel kaj pripomniti k pridigam gospoda župnika. Ob nedeljah jih je poslušal z najglobljo pazljivostjo, očividno samo zato, da bi v njih našel kaj takega, na kar bi potem lahko opozoril župnika. In župnik Kampens je to tako dobro vedel, da je v sobotah, ko je pripravil svojo pridigo — včasih se je vendar moral nekoliko pripraviti, posebno pred velikimi prazniki — vedno nazadnje pomislil: »Kaj neki bo na tole vedel povedati!«

Ampak ta capin je vedno vedel kaj povedati.

Župnik Kampens je nekoč silno učeno govoril o ženitnini v Kani Galilejski, kjer je Jezus na prošnjo svoje Matere storil prvi čudež. Eden najlepših govorov, so prveli ljudje, kar so jih kdaj slišali. Zlasti, ker je gospod župnik tako jasno pokazal, kako vzvišen zgled je to za otroke. In vendar je Žef Leirs stal tam zadaj v cerkvi, kot bi ga vse skupaj nič ne brigalo in pazljivo gledal po ženskah, s svojo zgornjo ustnico na levi strani nekoliko potegnjen navzgor, da je bilo videti baš dva njegovih črnih zob, in z levim očesom na pol priprtim. Bil je podoben razbojnikom v križevem potu, je menil župnik Kampens. Prejšnje leto, ko je v nekako istem času tudi pridigal o ženitnini v Kani, ga je Žef Leirs drugi dan vprašal:

»Gospod župnik, veste zakaj je v Kani zmanjkalo vina?«

»Ne, Žef, se je smejal gospod župnik, »morda ti veš?«

»Seveda, preveč župnikov je sedelo za mizo; po mojem je moralo biti to vzrok.«

Tedaj se je župnik Kampens moral od srca

nasmejati in pogosto je to pripovedoval na duhovniških zborovanjih kot najboljšo šalo.

Sedaj je župnik pridigal o tem in v pone-deljek se je sprehajal pred cerkvijo sem in tja in molil brevir. Dvakrat ali trikrat je dobro videl, ne da bi dvignil pogled, da je Žef Leirs prišel na vrata svoje delavnice in je takoj uganil, da bi mu zopet rad kaj povedal. Župnik Kampens se je sam pri sebi smejal. Naj le pride Žef zopet s kako tako na dan, pa bo temu govornu apostolu kmalu pokazal kam spada. Govoril mu bo enkrat o njegovih otrocih, posebno o Janezku, temu nepridipravu, ki se je že čisto vtrel po očetu, in kaj bo Žef počel na stara leta, če ga otroci puste na cedilu pri takem slabem zgledu, kakršnega jim daje.

»Gospod župnik, vas lahko nekaj vprašam.«

»Kar vprašaj, Žef, je prijazno odgovoril župnik Kampens, stopil v delavnico in se naslonil na strugalno mizo. Žef Leirs je odložil svoje orodje in pljunil na tla med mizarске odpadke.

»Premišljeval sem, gospod župnik o tej ženitnini v Kani in vse še enkrat prebral v zgod-bah našega Janezka.«

»In je bilo letos zopet preveč župnikov za mizo, Žef?«

»Ne, gospod župnik, tokrat ne. Ampak v knjigi našega Janezka je tudi slika, na kateri je videti celo ženitovanje. Veste, koliko ljudi je bilo na tej ženitnini v Kani?«

Župnik Kampens je začudeno gledal v resno zvite oči mizarjeve.

»Ne, Žef! Koliko?«

»Ravno štirinajst, brez našega Gospoda in naše ljube Gospe... ravno štirinajst.«

»No, in kaj misliš s tem reči?«

»Samo to bi rad rekel, gospod župnik... tisti vrči, v katerih je naš Gospod vodo spre-menil v vino, — knjiga našega Janezka pravi tako, — držijo približno štirideset litrov. Misli-te, da bi to bilo res?«

Propagandni lahkoatletski miting Fantovskega odseka Mengeš

Fantovski odsek v Mengešu je priredil v nedeljo, dne 23. t. m., I. propagandni lahkoatletski miting, katerega so se udeležili poleg domačih še štirje odseki iz okrožja. Uspeh je zadovoljiv. Mengeš ima sedaj lepo urejeno — vendar še ne popolnoma dograjeno — lahkoatletsko igrišče. Je to prvi fantovski odsek, ki ima svoje lahkoatletsko igrišče.

Rezultati mitinga so bili:

Mladi:

Tek 60 m: 1. Gregorc (Mengeš) 8.2; 2. Šorn (Grobjle) 8.1; 3. Veider (Mengeš), 4. Teran (Domžale) oba 8.15.

Disk: 1. Vidali (Mengeš) 24.50; 2. Oražem (Mengeš) 22.60; 3. Vulkan (Domžale) 22.55.

Krogla: 1. Kralj (Grobjle) 9.05; 2. Beran (Domžale) 8.88; 3. Kompare (Mengeš) 8.85.

1500 m: 1. Škofic (Mengeš) 5:21.1; 2. Bajc (Domžale) 5:24.

Skok v daljavo: 1. Vulkan (Domžale) 5.25; 2. Veider (Mengeš) 5.20; 3. Gregorc (Mengeš) 4.91.

Kopje: 1. Vulkan (Domžale) 34.30; 2. Vidali (Mengeš) 31.08; 3. Veider (Mengeš) 28.15.

Triskok: 1. Veider (Mengeš) 10.11; 2. Kompare (Mengeš) 9.92; 3. Gregorc (Mengeš) 9.85.

Skok s palico: 1. Vulkan (Domžale) 2.85.

Skok v višino: 1. Vidali (Mengeš) 140 cm; 2. Oražem (Mengeš) 135 cm; 3. Kompare (Mengeš) 135 cm.

Tek na 3000 m: 1. Cankar (Mengeš) 10:39.2.

Clani:

Tek na 100 m: I. 1. Kompare (Mengeš) 13; 2. Keclj (Vodice) 13. — II. 1. Lipar (Mengeš) 13; 2. Božič (Grobjle) 13.2; 3. Erce (Vodice) 13.25.

Met diska: 1. Kompare (Mengeš) 29.43; 2. Mihelčič (Mengeš) 24.35; 3. Pičulin (Vodice) 18.05.

Skok v višino: 1. Mihelčič (Mengeš) 155 cm; 2. Kompare (Mengeš) 145 cm; 3. Keclj (Vodice) 140 cm.

Krogla: 1. Kompare (Mengeš) 8.96; 2. Golob (Mekinj) 8.90; 3. Rožič (Grobjle) 8.89.

Tek na 400 m: 1. Lipar (Mengeš) 1.12; 2. Erce (Vodice) 1.23; 3. Bida (Vodice) 1.24.

Tek na 1500 m: 1. Gosar (Mengeš) 4.58; 2. Erce (Vodice) 4:58.3.

Skok v daljavo: 1. Kompare (Mengeš) 5.90; 2. Lipar (Mengeš) 5.81; 3. Keclj (Vodice) 5.50.

Met kopja: 1. Rožič (Grobjle) 38.18; 2. Kompare (Mengeš) 36.78; 3. Pičulin (Vodice) 28.9.

Triskok: 1. Kompare (Mengeš) 10.87; 2. Rožič (Grobjle) 10.25; 3. Mihelčič (Mengeš) 9.61.

Skok s palico: 1. Mihelčič (Mengeš) 2.85; 2. Lipar (Mengeš) 2.75; 3. Kompare (Mengeš) 2.4.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; žentovanski oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vajenci

Krojaškega vajenca

sprejem takoj. — Franc Gračner, krojaštvo, Malgajeva št. 2. (v)

Vajenko

krščanskih staršev, z lastno oskrbo, sprejemem v specialni trgovini v Ljubljani. Ponudbe v upr. »Slov.« pod »Vestna« št. 9429.

Trgovski vajenec

poštenih kmečkih staršev, z ljudskošolsko izobrazbo, na vsak način dober računar, se sprejme. Le taki naj se ponudijo v upravo »Slov.« pod »Vajenec« št. 9363.

Prodamo

Staro železo

5000 kg, prodam takoj. Zupan A. Lom, Tržič. (l)

VINA

za vse prilike naročite pri

Centralni vinarni v Ljubljani.

TELEFON ŠTEV. 25-73

Čitajte »Slovenca«

Službodob

Čevljarke pomočnike

sprejme takoj Zarnik Alfonz, Gajeva 9.

Hlapca

sprejem takoj. Rožina, Jernejeva 14, Ljubljana.

Frizersko pomočnico

dobro, sprejemem takoj ali pozneje. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 9426.

Moškega

samskega, zgovornega, poštenega, sprejemem. — Ponudbe v upr. »Sl.« pod »Dober nastop« št. 9430.

Korespondenta

ali korespondentinja, perfektna v nemščini — sprejemem v stalno službo s 1. avgustom. Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Korespondent«.

Dekle

pošteno, mlado, ki razume vse gospodinjstvo delo in ima veselje do trgovine — sprejme takoj Marija Jakša, Gorenja Sava, Kranj.

Kuharico

samostojno, katera je zmožna kuhati dobro mešansko hrano, sprejemem. Pogoji: starost do 35 let, večletna spravevala, solidna in čista. — Nastop 1. julija. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 9416.

Pisarniško moč

starejšo, z večletno prakso, zmožno nemške in slovenske korespondence ter knjigovodstva, sprejemem na delo. Navesti vse dosežane službe. V postev pridejo tudi absolventke dveletne trgovske šole z odličnim uspehom. Nastop takoj, plača po dogovoru. Ponudbe na Aloma Company d. o. o. z. Ljubljana, Čopova ul. 1, prvi vhod.

Logarja

sprejme večje gozdno posestvo

Obširne ponudbe z navedbo dosežanih službovanj je poslati v upravo »Slov.« pod »Graščina«.

Viničarsko družino

z najmanj 4 delovnimi močmi, sprejememo za Sl. gorice. Prejemki znašajo gl. viničarske pogodbe: 200 din mesečno v gotovini za viničarska dela, prosto stanovanje, mes. 1 zl. m. drv, 30 l sadjeva ter deputatno zemljišče v izmeri 1 in pol ha in odpadajoča dnina. — Obširne ponudbe z navedbo dosežanih službovanj je poslati v upr. »Slov.« pod »Graščina« št. 9250.

SOBE

ODDAJO:

Opremljeno sobo poleg Tabora, takoj oddam. Ilirska 29. levo. (s)

Kupimo

Srebro, drage kamne

in vsakovratno zlato kupuje po najvišjih cenah Jos. Eberle, Ljubljana Tyrševa 2 (Galača hotela »Slon«)

Auto-motor

Avto »Fiat«

tipa 514, v brezhibnem stanju, se zamenja za večjega DKW, ev. se razlika doplača. — Kirbiš, Celje. (t)

Dobro ohranjen avto

stirisedežni, znamke Ford, Tatra, Skoda ali Fiat — kupim. Natančnejše ponudbe v upravo »Slov.« pod »Kilometraža 9442.

Razno

Gumbice, gumbice, plise, monogrami, entel, ažur fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Frančiškanska ulica nasproti hotela Union Vezanje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Posvetva

Gozd

smrekov, jelkov, zaraščen, večjega obsega, kupim za v rast. — Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (p)

Hiša s tremi stanovanji

in dvema delavnicama in dvoriščem, v sredini mesta, naprodam. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Resni ponudnik« 9441.

Naprodaj

v neposredni bližini Ostjeka 215 oralov prvovrstne obdelane in posejane zemlje v enem kosu s gospodarskimi poslopji vred. Cena 9500 din po oralu. Vse informacije daje Josip Galovac, začasno v Zdravilišču Slatina Radenci.

Vnajem

ODDAJO:

Hiša

soba in kuhinja na Zagradu, krasna lega, se odda v najem upokojujencu, ki z delom odsluži. — Kirbiš, Celje. (n)

Stanovanja

ISČEJO:

Dvosobno stanovanje po možnosti s kopalnico, išče profesor. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Profesor«.

Pouk

Strojepisni pouk

večerni tečaj, pričetek 2. julija. Christofov zavod, Domobranska 15. (u)

(Pohištvo)

OTOMANE

poceni naprodam.

Puc Danilo

Slomškova 9. Telefon št. 35-71.

Kupujte pri naših inserentih!

Krajevna bratovska skladnica na Jesenicah.

Opr. št. 1373/40.

Odšla je med nebeške krilatce naša ljubljena

Hedvika

Pogreb bo v sredo dne 26. t. m. ob pol 3. popoldne iz Kobaridske ulice št. 49 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 25. 6. 1940.

Žalujejoča rodbina Copar ter ostalo sorodstvo.

Razpis

Krajevna bratovska skladnica na Jesenicah razpisuje pismeno ponudbeno licitacijo za slikarska, plesarska in tapetniška dela ter za polaganje linoleja pri gradnji nove bolnišnice na Jesenicah.

Razpisni pripomočki so na razpolago proti plačilu zneska 40 din za vsako vrsto dela pri Krajevni bratovski skladnici na Jesenicah ali pa pri nadzornih inženirjih, g. ing. M. Kosu in g. ing. J. Platnerju v Ljubljani, Subičeva ulica št. 3, priliježi.

Ponudbe je treba oddati v pisarni Krajevne bratovske skladnice na Jesenicah dne 15. julija 1940 najkasneje do 12. ure.

Na Jesenicah, dne 24. junija. 1940.

župan okraja Škofja Loka sporočamo, da je naš gospod

Malešič Matija

okrajni načelnik

danes nenadoma umrl.

Pogreb bo v četrtek 27. junija 1940 ob 5. uri popoldne iz Vile „Anka“ v Vincarjih na župno pokopališče v Škofji Loki.

Dobrega in priljubljenega ohranimo v častnem spominu.

Škofja Loka, 25. junija 1940.

ODBOR OBČINE ŠKOFJA LOKA sporoča, da je naš dobri in priljubljeni gospod

Matija Malešič

okrajni načelnik in slov. pisatelj

danes nenadoma umrl.

Pogreb bo v četrtek 27. junija 1940 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v Vincarjih na mestno pokopališče. Pokojnika se spominjajmo v molitvi.

Škofja Loka 25. januarja 1940.

Brez posebnega obvestila.

Vdana v voljo božjo sporočam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je danes ob 8.15, maziljen s sv. oljem, odšel po večno plačilo k Bogu moj srčno ljubljeni in plemeniti mož ter dobri očka, gospod

Matija Malešič

okrajni glavar v Škofji Loki

Dragega pokojnika, ki se je ves posvetil Bogu, narodu in družini, priporočam vsem v pobožno molitev.

Pogreb bo v četrtek 27. junija ob 17 na mestno pokopališče v Škofji Loki.

Škofja Loka, 25. junija 1940.

Žalujejoča žena Elizabeta Malešič in otroci: Matija, Janko, Mirica in Vidka

Dotrpela je v 78. letu starosti naša ljuba mama, stara mamica, sestra, tašča in teta, gospa

Alojzija Tražnik roj. Hafner

dne 24. t. m. po dolgi bolezni, previdena s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti jo spremimo v sredo, dne 26. t. m. ob pol 15 popoldne izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa, Vidovdanska cesta 9 na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana-Zagreb, dne 24. junija 1940.

Otroci in ostalo sorodstvo.

Besedilo pogodbe o premirju med Francijo in Nemčijo

Berlin, 25. junija. AA. DNB: Med pooblaščenecem vodje rajha in vrhovnega poveljnika nemške oborožene sile šefom nemške vrhovne komande generalom Keitelom na eni strani ter pooblaščenecem francoske vlade generalom Huntzingerjem kot predsednikom francoske delegacije v družbi veleposlanika Noela, admirala Le Boka, armadnega generala Paraisota in generala Bergereta na drugi strani, je bila podpisana sledeča pogodba o premirju:

1. Francoska vlada ustavi borbo proti nemškemu rajhu v Franciji kakor tudi v francoskih posestvih, protektoratih in mandatnih državah, kakor tudi na morju. Francoska vlada pristane, da vse francoske čete, ki so obkoljene od nemške vojske, takoj položijo orožje.

2. Za zagotovitev interesov rajha bodo obdržale nemške čete v oblasti pokrajine severne Francije, kakor je zabeleženo v priloženi karti.

3. V zasedenih delih Francije imajo oblasti rajha vse pravice zasedbene oblasti. Francoska vlada, kakor tudi njena uprava se obvezuje, da bo z vsemi sredstvi podprla izvedbo ukazov nemških oblasti, katerih izvedba bo poverjena francoski upravi. Zaradi tega bodo francoske oblasti dobile od francoske vlade takoj ukaz, da se pokoravajo odredbam nemške komande in da korektno sodelujejo z nemškimi zasedbenimi oblastmi. Nemška vlada namerava zasedeti gotov del francoske obale do konca sovravnosti z Anglijo v tistem obsegu, kolikor ga smatra za potrebnega v ta namen. Francoska vlada lahko določi svoj sedež v katerem koli kraju, ki ni zaseden, ako pa hoče v Parizu, bo nemška vlada v tem primeru francoski vladi nudila vse olajšave.

4. Francoska vojska na kopnem, na morju in v zraku se mora demobilizirati v roku, ki bo določen pozneje. Izjemo tvorijo samo tiste čete, ki so potrebne za ohranitev notranjega

reda, in sicer v sporazumu z nemškimi in italijanskimi oblastmi. Francoske čete, ki se nahajajo v tistem delu, katere bo Nemčija zasedla, se bodo umaknile v nezasedene pokrajine, toda te čete morajo pred svojim odhodom položiti orožje. Nemška vlada bo obenem zahtevala jamstva za točno izvedbo teh odredb.

5. Za izvedbo teh odredb mora nemška vlada zahtevati, da se ji v celoti izroče vsi topovi, tanki, oklopna vozila in ostali vojni material in vse strelivo od strani francoskih čet. Ta material morajo v redu oddati tudi tiste francoske čete, ki se v tem trenutku nahajajo v nezasedenem delu Francije.

6. Tiste čete in ves material, ki se nahaja v nezasedeni Franciji — v kolikor te čete in material niso potrebni za ohranitev notranjega miru v državi — je treba razorožiti, material pa izročiti v skladišča na tistih krajih, katere bo odredila italijanska in nemška kontrola.

Balkan išče usmeritve

Moskva, 25. junija. Objavljeno je sporočilo o obnovitvi normalnih diplomatskih odnosov med SSSR in Jugoslavijo. Sporočilo se glasi: Po ugodno končanih gospodarskih pogajanjih med SSSR in Jugoslavijo ter izmenjavo ratifikacijskih instrumentov sta vladi SSSR in Jugoslavije sklenili obnoviti normalne diplomatske odnose ter v ta namen imenovati svoje diplomatske predstavnike. Vlada SSSR je imenovala za poslanika v Belgradu tovariša Vikta Plotnikova, jugoslovanska vlada pa je imenovala za poslanika v Moskvi g. Gavriloviča.

Budimpešta, 25. junija. m. Madžarsko časopisje se bavi s stališčem jugoslov. javnega mnenja napram dogodkom v Evropi. Budimpeštanski politični in diplomatski krogi ugotavljajo, da balkanski narodi danes jasno gledajo na položaj in se zavedajo, da je v zgodovini Ev-

rope nastopilo novo poglavje. V zvezi s tem vprašanjem poroča »Pester Ujszag« iz Belgrada med drugim, da belgrajski politični krogi opozarjajo na dejstvo, da je Balkan skozi stoletja predstavljal prizorišče spopadov in sporov velikih evropskih sil. Veliki narodi so smatrali, da predstavlja Balkan njihovo šahovsko polje. Toda balkanski narodi so uvideli, da velesile želijo borbo balkanskih narodov za svojo neodvisnost samo izkoristiti. Balkanski narodi pa so danes uvideli, da je njihova usoda odvisna od sporazuma med njimi samimi. Iz tega izhaja tudi balkanski sporazum in jugoslovansko-madžarsko zblizanje. Ravno zato se lahko pričakuje, da bo to sodelovanje še intimnejše in da bodo napori vseh balkanskih narodov usmerili tako intimno sodelovanje s svojimi velikimi sosedi Nemčijo in Italijo.

Japonci že zasedajo Indokino

Tokio, 25. junija. Poveljnik japonske vojske v Južni Kitajski je nočjo sporočil, da je japonska vojska že pričela z vojaškimi operacijami, kar pomeni, da so se dejansko že pričele sovražnosti med Japonci in francosko Indokino, katero hoče Japonska zasedati.

Newyork, 25. junija. Agencija Associated Press poroča, da se vodijo med Japonci, Nemčijo in Italijo pogajanja o tem, da bi dobila Japonska mandat nad nizozemsko in francosko Indijo. Pogajanja so tik pred zaključkom. Ta akcija bi seveda imela za posledico, da se bo položaj na Tihem oceanu, ki je označen po hudi napetosti med Japonci in Združenimi državami severne Amerike, hudo zapletel. V tem primeru bi bile sile Združenih držav popolnoma vezane v Aziji.

Begunci se vračajo

Curih, 25. junija. AA. Reuter: Skupina 1200 izbranih francoskih vojakov, med katerimi je bil tudi en general, je pobegnila v Švico. Te čete so imele tudi tovorne avtomobile in vojaški material. Švicarske oblasti so jih internirale. Nemci se nahajajo približno 6 do 7 km od švicarske meje. Ves železniški promet med Švico in Francijo je ustavljen, prekinjena pa je tudi poštna služba s Francijo in Veliko Britanijo. Po vesteh, ki prihajajo s francoske strani, se je večina francoskih civilistov, ki so se bili izselili, vrnila na svoje domove, katere so našli nedotaknjene, le hrana je bila odnešana.

Norveška naj dobi fašističen režim

London, 25. junija. Norveški zunanji minister Koht je sporočil danes v govoru po radiu, da se pripravlja na Norveškem z nemško pomočjo akcija, na podlagi katere naj bi bil odstavljen norveški kralj Haakon. Vlado bi prevzel vodja norveških fašistov Quisling, ki je po radiu iz Osla imel govor na narod, v katerem je dejal, da sta norveški kralj in njegova vlada stopila v službo Židov in Anglije pa da mora kralj zato biti odstavljen. Norveška pa mora uvesti narodno-socialističen režim. — Bajje je Nemčija sama zahtevala, da se to zgodi, češ da bo Norveška ohranila svojo samostojnost, če spremeni svojo ustavo — v nasprotnem primeru da bo prenehala biti neodvisna država.

Bolgarsko delavstvo v vojaški službi

Sofija, 25. junija. m. V zvezi z včerajšnjim sklepom bolgarske vlade o civilni mobilizaciji so bili danes na podlagi tega zakona postavljeni v vseh industrijskih podjetjih vojaški poveljniki, ki so istočasno administrativni ravnatelji podjetij. Trgovinski minister je poveljnikom naročil, da sestavijo sezname delavcev, ki doslej niso izpolnili svoje dolžnosti kot civilno mobilizirani. Zakon o civilni mobilizaciji se izvaja v seji državi ter doslej niso zabeleženi nobeni incidenti. V vseh industrijskih podjetjih vladata popoln red in mir.

Jugoslov.-madžarsko prijateljstvo

Budimpešta, 25. junija. AA. Danes popoldne sta se vrnila v Budimpešto madžarski trgovinski minister dr. Varga in budimpeštanski župan Karahijati s svojim spremstvom. V Budimpešti so jima priredili lep sprejem. Med drugimi je bil na postaji tudi jugoslovanski poslanik Rašić z gospo, ki je izročila ga. Vargovi in gđ. Karahijati dve lipo. Na postaji so bili tudi višji uradniki trgovskega in industrijskega ministrstva, budimpeštanske občine, predstavniki madžarsko-jugoslovanskega društva in številni časnikarji. Minister

Varga je izjavil zbranim časnikarjem, da je zelo zadovoljen s sprejemom v jugoslovanski prestolnici, zlasti pa je poudaril ljubeznivost, s katero ga je sprejel knez namestnik Pavle. Ta sprejem je naredil nanj najgloblji vtis. Današnji budimpeštanski listi objavljajo tako kakor ves čas bivanja madžarskih gostov v Belgradu dolga poročila o obisku dr. Varga in Karahijata v Belgradu in na Oplenju.

Naš poslanik v Sofiji

Sofija, 25. junija. m. Jugoslovanski poslanik v Sofiji Milanović je priredil danes svečano kosilo na čast predsedniku bolgarske vlade g. Filovu. Na kosilu so bili poleg predsednika vlade in njegove soproge tudi predsednik narodnega Sbornja Logafetov, trgovinski minister Zagorov, minister dvora Grujev, turški minister Berker, angleški poslanik Rendell s hčerko, japonski poslanik Fotčita ter številni svetniki in tajniki poslaništva.

Člani španske vlade v Tangerju

Tanger, 25. junija. AA. DNB: Nekaj članov španske vlade je zdaj v Tangerju. Njim na čast je bil prirejen sprejem, ki so se ga udeležili zastopniki vojske in člani španske kolonije.

LJUBLJANA

Kanalizacija Opekarske ceste

2. julija bo na tehničnem uradu mestne občine ljubljanske licitacija za kanalizacijo Opekarske ceste. S to kanalizacijo bo silno veliko pridobilo Trnovo, ki je zadnja leta komaj čakala na ta osnovni predpogoj higiene. Kanalizirana ne bo samo Opekarska cesta, ampak tudi ves okoliš, ki se naslanja na njo. Ako gremo od Prul po Opekarski cesti naprej, bo na levi dobila kanalizacijo tudi Velika čolnarska ulica, nato Mala čolnarska ulica tja do Malega grabna, zatem Veliki štrardon do Malega grabna in Mali štrardon prav tako do Malega grabna. Na tem križišču pa bo na desno šla kanalizacija tudi na Mivko vse do Staretove ulice, kjer se bo kanalizacija razcepila na desno in na levo in šla še po Staretovi ulici. Kanalizacija, ki bo šla na Mivko, bo zavila tudi v Mivke v Jelovškovo ulico ter se od tod ocepila naprej še v Lampetovo ulico. Ze proti koncu Opekarske ceste bo odep kanalizacije na desno v Cesto na Loko, glavna kanalizacija na Opekarski cesti pa bo segala do konca Opekarske ceste, torej do mosta čez Mali graben.

Vsa ta kanalizacijska dela so precej obsežna, saj meri skupna dolžina vseh novih kanalov nad 2500 metrov. Samo na Opekarski cesti bo kanal dolg 980 metrov, v drugih stranskih cestah pa znaša povprečna dolžina kanalskih ocepov okrog 200 m. Kanal na Opekarski cesti bo seveda zbiral vodo z vseh ocepov, zaradi tega bodo betonske cevi, čim bližje bo kanal prišel proti Prulam, vedno večje. Na Prulah bodo okrogle cevi imele že premer od 90 cm, dočim bodo na začetku kanalizacije, torej ob mostu v Malem grabu in v ocepih, imele 20 cm. Uporabljene bodo najrazličnejše cevi, tako tudi s premerom 40 cm in postopoma po 10 cm več. Velika dolžina kanalov bo zahtevala tudi precejšen izkop. Na vseh cestah, ki bodo kanalizirane, bodo vsega skupaj morali izkopati okrog 6000 kub. metrov zemlje. Razumljivo je, da bo to veliko jav-

no delo tudi mnogo veljalo. Po dosedanjih cenitvah bo vsa ta kanalizacija, ki se bo na Prulah priključila k velikemu zbiralnemu kanalu, ki gre ob Ljubljanici, veljala nekaj nad milijon dinarjev. Čeprav je to velik izdatek za mestno občino, bo korist, ki jo bo od tega javnega dela imelo Trnovo, tako velika in pomembna, da se bo kaj lepo obrestovala v gospodarskem in zdravstvenem napredku Trnovega. Ker ni dvoma, da bo licitacija uspešna, lahko pričakujemo, da bodo s prvimi deli začeli že v prvi polovici meseca julija.

Na Petrovo in v nedeljo štirje Putnikovi izleti: Št. Jernej, Gorjanci, Plitvice, Crikvenica. Zahtevajte programe, prijave do petka popoldne.

1. Vidov dan, dne 28. junija, se praznuje vsako leto kot spominski dan padlih borec za vero in domovino s slovesno sv. mašo. V tukajšnji stolnici se bo daroval slovesni rekvjem 28. t. m. ob 10. V pravoslavni cerkvi na Bleiweisovi cesti bo svečan parastos ob 11. V evangelijski cerkvi bo slovesna služba božja istega dne ob 10. V starokatoliški kapeli na Gosposvetski cesti pa bo služba božja ob 9. popoldne.

1. Podstavek za spomenik v Zvezdi že oblagaja. Slabo vreme je zadnji teden precej zavleklo preureditev Zvezde okrog bodočega spomenika. Kljub temu pa so prejšnji teden postavili v bližini kostanjev na vsaki strani na novo odprtega trga po tri visoke in moderne kandelabre, ki bodo bodoči trg lepo razsvetljevali. Za sedaj so še pobarvali z rdečo barvo, kmalu pa bodo dobili običajni sivi preplelek. Ta teden nadaljujejo z urejanjem trat, najbolj vidno pa je delo, ki se je začelo ob betonskem podstavku za spomenik. Kakor znano, je kamenito oblogo za podstavek izdelala in dobavila belgrajska tvrdka Evgenije Lavcevič, ki je ta teden že začela z oblaganjem podstavka. V Ljubljano sta prišla že dva vagona bruše-

nega kamna, s katerim bodo obložili podstavek. Kamenje je lep svetlosiv granit, ki ima na redko posejana črna zrnca. Je to znani granit iz kamnolomov v Arandjelovcu pod Belgradom. Do konca tedna bosta prišla v Ljubljano še dva vagona granitnih plošč, s katerimi bodo mogli obložiti ves podstavek. Sedaj so začeli že polagati prve kamne na dno podstavka, ki gleda iz tal. Ves kamen je na zunanjih straneh lepo obruben. Pri prevozu iz Belgrada do Ljubljane so nekateri večji kamni precej trpeli. Odkrutili so se zlasti na robovih, tako da jih morajo sedaj sproti na novo brusiti. Visoki oder, ki je postavljen nad podstavkom, bo v glavnem služil za dvigavanje težkih obložnih kamnov do potrebne višine na podstavku. Delo opravlja delovodja s tremi delavci, ki so prišli z njim iz Belgrada, pomaga jim pa tudi en slovenski kamnosek. Ker je vse drugo že pripravljeno, upajo, da bodo najkasneje do 10. julija ves betonski podstavek že obložili z granitom.

1. Pravo aprilsko vreme nam je prinesel konec junija. Človek sam ne ve ali naj se že zanesa na vremenske napovedi ali naj se kar enostavno potolaži čes, kadar ne bo deževalo, bo pa lepo. Najbolj čudno pa je še to, da se je tudi ozračje močno ohladilo tako, da je zvečer in v zgodnjih jutranjih urah tako hladno, da marsikdo obleče površnik. Prav gotovo to vreme nič kaj ne odgovarja letnemu času, ki je bil druga leta znan po svoji vročini. Tudi kopalcev, ki so sicer konec junija vedno že napolnili bregove Save, Ljubljanice in Sore, še ni veliko. Le najbolj pogumni in tisti, ki komaj čakajo, da bi porjavili, skušajo ujeti tisto malo sonca, ki nam prisije v teh dneh.

1. V vseh zadevah rezervne hrane za mestno občino ljubljansko naj se interese ne obračajo osebno na predsednika prehranjevalnega odbora ali na odbornike, temveč brez izjeme samo na uradnega prehranjevalnega referenta med popoldanskimi uradnimi urami od 16 do 19 v l. nadstropju mestnega magistrata nad prodajalno mestne elektrarne.

1. Evidenčna lista oddelka hišne zaštite, ki ga je mestni zaščitni urad dostavil vsem hišnim posestnikom da naj ga natanko izpolnijo in v 14 dneh vrnejo, nekateri gospodariji še vedno niso vrnili. Zato pozarjamo vse zamudnike, da v izogib kazenskih posledic oddajo natančno izpolnjene liste najkasneje v 8 dneh v zaščitnem uradu mestnega glavarstva v l. nadstropju nad prodajalno mestne elektrarne.

1. Brezplačno poskusno pranje z novim senzacionalnim pralnim sredstvom »Cistinit« v prodajalnah Prvega delavskega konzumnega društva v ledečem redu: danes, dne 26. junija na Zaloški c. 15, jutri, dne 27. junija v Mostah, Zaloška cesta 26. Vsakokrat začeni od 15 ure dalje. Prinesite s seboj volene in svilene predmete za pranje.

1. Pri zaprtju, motnji in prebavi — vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravnega »Franz-Josefa« grenčice.

1. Nov plinski vod na Emonski cesti je začela polagati mestna elektrarna. Delavci so začeli že dni kopati jarek od Napoleonovega trga na levi strani v smeri proti Askerčevi cesti. S tem bo dosežena zveza med plinskimi vodmi na Askerčevi cesti in vodi na Napoleonomem trgu.

1. Peteršiljkovo mamo rubijo ali Kaznovana trdočrtnost se imenuje velika in od sile pretresljiva igra v petih dejanjih s prologom, ki jo je včeraj popoldne igral Pavlihov oder, naše znano prvo slovensko gledališče z točnimi lutkami, v mestnem otroškem zavetišču v Trnovem na splošno zadovoljnost vseh majhnih gledalcev, da za čuda hkrati tudi vsi sodelujejo pri igri. Da pa drugi otroci mestnih dnevniš zavetišč ne bodo prikrajšani, bo danes popoldne Pavlihov oder gostoval ob 15. uri v mestnem dnevnem otroškem zavetišču v Mostah, ob 17. uri bo pa imel veliko predstavo v stari cukrarni za prehodni otroški dom in dnevno zavetišče sv. Peter. Jutri v četrtek ob 15. uri bo predstava v dnevnem otroškem zavetišču v Zg. Siskih, ob 17. uri pa v šoli za Bežigradom za dnevna zavetišča Sp. Siska in Bežigrad. Pavlihov oder ima zbrane velike prijatelje revnih otrok, ki hočejo revno mladino razveseliti po težkih šolskih skrbih, da jih bo Pavliha po raznih mestnih polonijah na počitnicah vedno spominjal na Ljubljano. Ker prizadevni Pavlihov oder napravi to res veliko veselje revnim otrokom popolnoma brezplačno in z znanimi žrtvami svojih sodelavnikov, poleg zaježene hvalečnosti gledalcev gotovo zasluži tudi javno pohvalo.

1. Ogenj na žagi. Krog 4.45 zjutraj so včeraj topovski strelci z gradu oznanili, da gori v Ljubljani. Poklicni gasilci so bili obveščeni, da gori Ravni-karjeva žaga v Linhartovi ulici. Gasilci so takoj krenili z dvema motorkama in ko so prišli na kraj požara, je že močno gori trojni oddelek žage. Gasilci so napeljali takoj cevi iz Bežigradske in iz Linhartove ulice ter začeli gasiti. Na pomoč so jim prihiteli tudi prostovoljni gasilci in gasilci iz Sp. Siske. Ogenj je hitro zajel podstrešje, zato gasilci niso mogli rešiti stavbe, pač pa so s skrajnim naporom dosegli, da ogenj ni prešel s stropnice na sosednja lesena poslopja. Okrog pol 7 je bil ogenj zadušeni in je ostala gasilska straža na pogorišču le do 8 zjutraj. Ogenj je uničil podstrešje in deloma poškodoval parno lokomobilno ter razno orodje in leseno opremo. Po dosedanjih ugotovitvah je začelo goreti okrog pol 5 zjutraj. Kako je ogenj nastal, ni znano, prav verjetno pa je, da se je razširil ogenj iz peči za parno lokomobilno. Škoda bo verjetno presežla 50.000 din in je le deloma krita z zavarovalnico.

Izgubila se je

18. junija zlata zapestnica-veržica na poti od Aljaževe ceste do Groharjeve ulice. Ker je drag spomin, je najditelj naprošen, da jo izroči v upravi »Slovenec« proti nagradi.

Celje

c Osebnost. Na terensko sekcijo pri regulaciji Ljubljanske in Ljubljani je prestavljen znani celjski inž. Veselod Stefani. Gospod inž. Veselod Stefani je bil nad 10 let v Celju ter ga prebivalstvo celjskega okraja, kjer je izvršil več gradenj vodovodov, zelo dobro pozna. Na novem službenem mestu želimo našemu naročniku obilo uspehov z željo, da se po končanem delu vrne med nas.

c Združenje trgovcev nam poroča: Na Vidov dan, 28. junija, mora počivati delo v vseh obrtnih in trgovinskih lokalih od pol 8 do pol 10 popoldne.

c Fantovski odsek ima drevi ob 8 svoj redni sestanek, na katerega vabimo vse člane.

c Na državni ljudski šoli v Laškem bo 28. in 29. junija razstava ženskih ročnih del, med njimi tudi volneni izdelki za volaštvo.

c Tekme obvezne telesne vzgoje v Celju bodo v četrtek ob pol 7 zvečer na Glaziji. Ob tej priliki bodo obvezniki zmagovalci nagradi.

Napeta in misteriozna filmska drama po romanu S. van Dine-ja
Tajna zagonetnega morilca, ki ubija svoje žrtve brez orožja in ne pušča nikakih sledov...
Premiera danes!

Pod hipnozo

V gl. vlogi: Edmund Lowe
Virginia Bruce

Ob 16., 19. in 21. uri
KINO SLOKA tel. 27-30

Danes neprekinjeno zadnjikrat ob 16., 19. in 21. uri
Njen poslednji film! Poslednjič jo lahko vidite danes!
KINO UNION Telefon 22-21

POLA NEGRI
Noč odločitve

